

Európai
Bizottság

CASP2021

Koordinált termékbiztonsági
tevékenységek

Zárójelentés

Tartalomjegyzék

Rövidítések listája	2
Összefoglaló	3
A CASP 2021 főbb eredményei és következtetései	5
Ajánlások	8
1. CASP 2021 program	9
1.1 A CASP 2021 program és tevékenységeinek leírása	9
1.2 Részt vevő piacfelügyeleti hatóságok	10
2. Termékspecifikus tevékenységek	11
2.1 Nem uniós webáruházakból származó játékok	11
2.2 Elektromos játékok	12
2.3 Babapihentetők és babahinták	13
2.4 E-cigaretták és e-folyadékok	14
2.5 Egyéni védőeszközök	15
3. Hibrid tevékenység	16
3.1 Veszélyes hamisított termékek vizsgálata	16
3.2 A veszélyes hamisított termékek horizontális vonatkozásai	17
4. Horizontális tevékenységek	18
4.1 Online piacfelügyelet	18
4.2 Kockázatértékelés és -kezelés	19
4.3 Válsághelyzetekre való felkészültség és válságkezelés	20
5. Következtetések	21
5.1 Főbb eredmények	21
5.2 Általános következtetések és tanulságok	21
5.3 Ajánlások	23
Annex: Report on notifications submitted to Safety Gate as a result of CASP 2021	24

Rövidítések listája

RÖVIDÍTÉS	LEÍRÁS
CASP	Koordinált termékbiztonsági tevékenységek
DG JUST	Az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága
EGT	Európai Gazdasági Térség
EISMEA	Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség
EN	Európai szabvány
EO	Gazdasági szereplő
EU	Európai Unió
HA	Horizontális tevékenység
LED	Fénykibocsátó dióda
MSA	Piacfelügyeleti hatóság
OMS	Online piacfelügyelet
PPE	Egyéni védőeszközök
PSA	Termékspecifikus tevékenység
PSA 1	Nem uniós webáruházakból származó játékok
PSA 2	Elektromos játékok
PSA 3	Babapihentetők és babahinták
PSA 4	E-cigaretták és e-folyadékok
PSA 5	Egyéni védőeszközök
RA	Kockázatértékelés
RAM	Kockázatértékelés és -kezelés
RoHS2	A veszélyes anyagok alkalmazásának korlátozásáról szóló irányelv (2011/65/EU)
Vállalkozó	EY-PRAC SIS

Összefoglaló

A CASP 2021 program és tevékenységeinek áttekintése

Általános leírás

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) projektek az Európai Unió (EU) és az Európai Gazdasági Térség (EGT) országainak valamennyi piacfelügyeleti hatósága (MSA) számára lehetővé teszik az egységes európai piacon forgalomba hozott termékek biztonsága megerősítése érdekében történő együttműködést.

A CASP program célja garantálni az egységes piac biztonságát azáltal, hogy ellátja a piacfelügyeleti hatóságokat a forgalomba hozott termékek közös vizsgálatához, a hozzájuk fűződő kockázatok meghatározásához, valamint a közös álláspontok és eljárások kidolgozásához szükséges eszközökkel. A CASP további célja, hogy elősegítse a közös megközelítések, módszerek, gyakorlati eszközök és iránymutatások kidolgozása érdekében folytatott megbeszéléseket és érdemi eszmecsereket. A CASP emellett folyamatosan népszerűsíti tevékenységeit és eredményeit, amellyel hozzájárul a gazdasági szereplők és a fogyasztók termékbiztonsággal kapcsolatos tudatosságának növeléséhez.

A termékspecifikus, a horizontális és a hibrid tevékenység meghatározása

A CASP-projektek lehetővé teszik a piacfelügyeleti hatóságok számára, hogy saját prioritásaik mentén folytassanak együttműködést. A CASP minden évben különböző tevékenységeket foglal magában, amelyek termékspecifikus tevékenységek (PSA) és horizontális tevékenységek (HA) lehetnek. E két tevékenységtípus keretében meglehetősen eltérő feladatokat hajtanak végre a piacfelügyeleti hatóságok. A CASP 2021. évi projektjei öt termékspecifikus tevékenységet, három horizontális tevékenységet és egy hibrid tevékenységet foglaltak magukban.

A termékspecifikus tevékenységek esetében a piacfelügyeleti hatóságok közösen vizsgáltatnak be az egységes piacon forgalomba hozott különböző terméktípusokat akkreditált laboratóriumokban, majd meghatározzák a hozzájuk fűződő esetleges kockázatokat, és közös álláspontokat és eljárásokat dolgoznak ki. A horizontális tevékenységek célja, hogy a párbeszéd és a tudásmegosztás elősegítésével lehetővé tegyék közös módszertanok, gyakorlati eszközök és iránymutatások kidolgozását, amelyek révén tovább egységesíthetők a közös megközelítések. A CASP 2021-ben bevezetésre került egy új típusú tevékenység, a hibrid tevékenység, amely lehetővé teszi, hogy a vizsgálati eredmények felhasználásával kiéptítsék és elmélyítsék a horizontális tudást.

TERMÉKSPECIFIKUS TEVÉKENYSÉGEK

1. Nem uniós webáruházakból származó játékok
2. Elektromos játékok
3. Babapihentető és babahinták
4. E-cigaretták és e-folyadékok
5. Egyéni védőeszközök

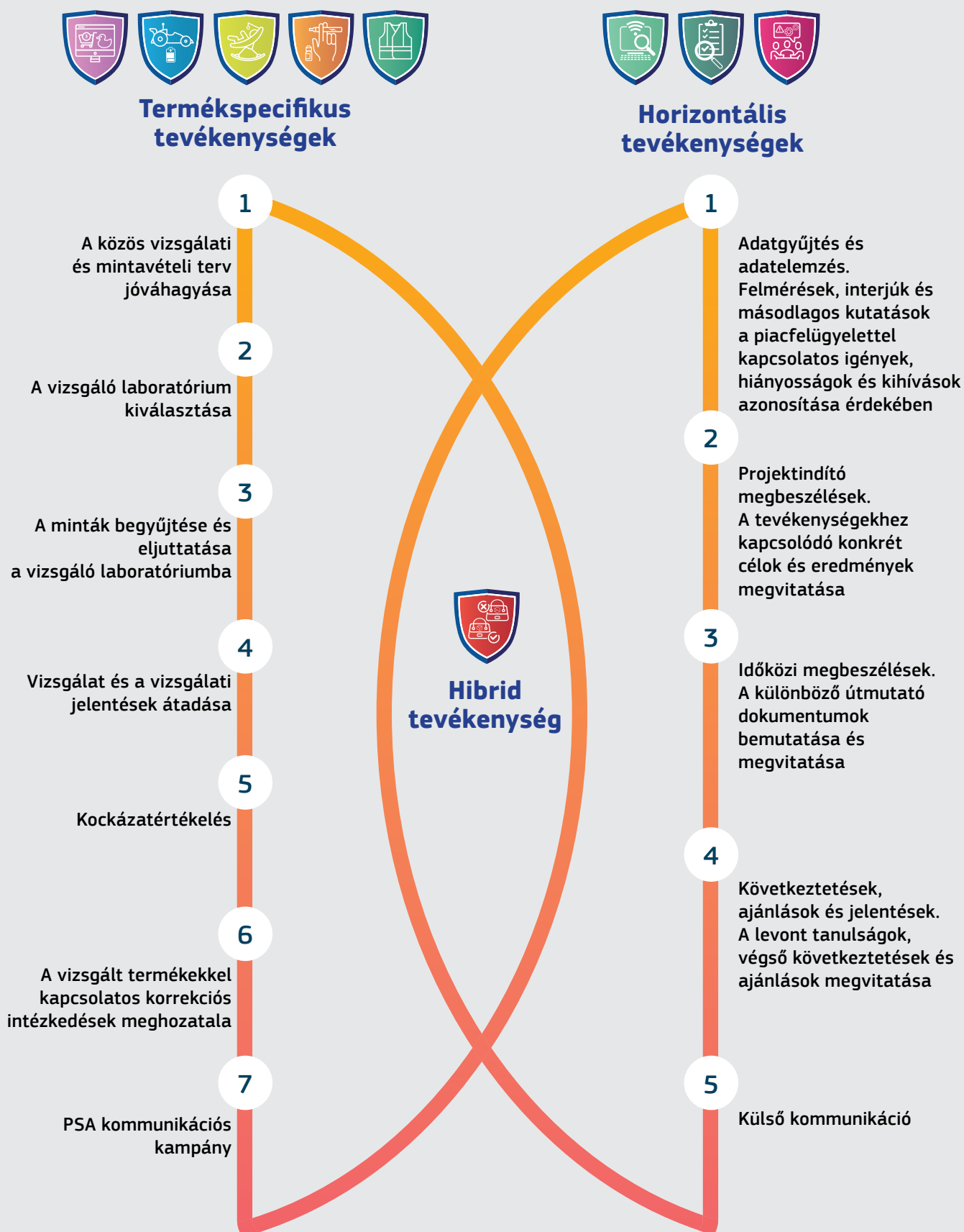
HIBRID TEVÉKENYSÉG

1. Veszélyes hamisított termékek

HORIZONTÁLIS TEVÉKENYSÉGEK

1. Online piacfelügyelet
2. Kockázatértékelés és -kezelés
3. Válsághelyzetekre való felkészültség és válságkezelés

Figure 1 - Overview of the activities of CASP 2021

A CASP 2021 főbb eredményei és következtetései

A termékspecifikus tevékenységek lényegi jellemzői és főbb eredményei

A CASP 2021 öt termékspecifikus tevékenysége keretében összesen 627 mintát gyűjtöttek a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok az egyes termékkategóriákra meghatározott harmonizált mintavételi módszer szerint. A mintavételt az egyes piacfelügyeleti hatóságok által lebonyolított előválogatás alapján, az egyes piacok sajátosságaival összhangban végezték el.

A mintákat minden termékspecifikus tevékenység esetében egyetlen akkreditált vizsgáló laboratóriumban vizsgálták, közös vizsgálati terv alapján.

A CASP 2021 keretében végzett valamennyi tevékenység vizsgálati eredményei tapasztalt piacfelügyeleti hatóságok által mintavételezett konkrét termékek vizsgálatán alapulnak. A piacfelügyeleti hatóságok általában kockázatalapú megközelítés alapján végzik a mintavételt. Mivel nem minden uniós/EGT-beli hatóság vesz részt egy adott tevékenységben, a végeredmény nem nyújt statisztikailag reprezentatív képet az európai egységes piacról. A vizsgált minták alapján hozott korrekciós intézkedések alapvető célja a fogyasztók egészségét és biztonságát veszélyeztető termékek kivonása.

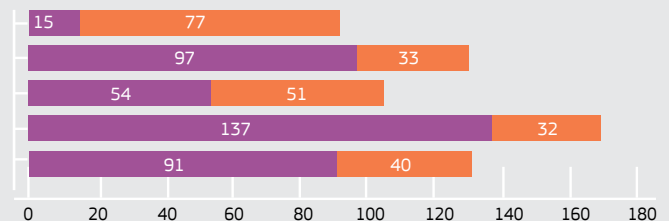
A 3. ábra ismerteti az egyes termékspecifikus tevékenységek összesített vizsgálati eredményeit.

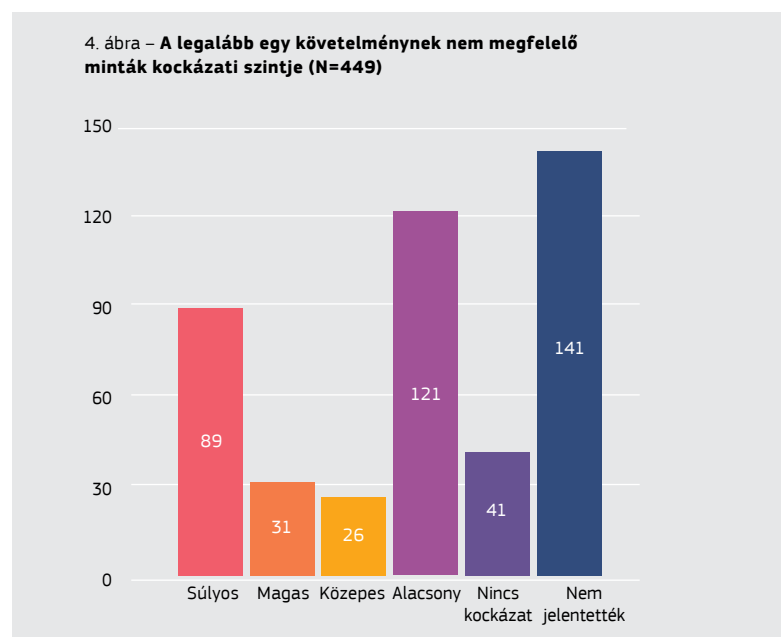
3. ábra – Összesített vizsgálati eredmények

Megfelelt a követelményeknek
Nem felelt meg a követelményeknek

Nem uniós webáruházakból származó játékok
Elektromos játékok
Babapihentetők és babahinták
E-cigaretták és e-folyadékok
Egyéni védőeszközök

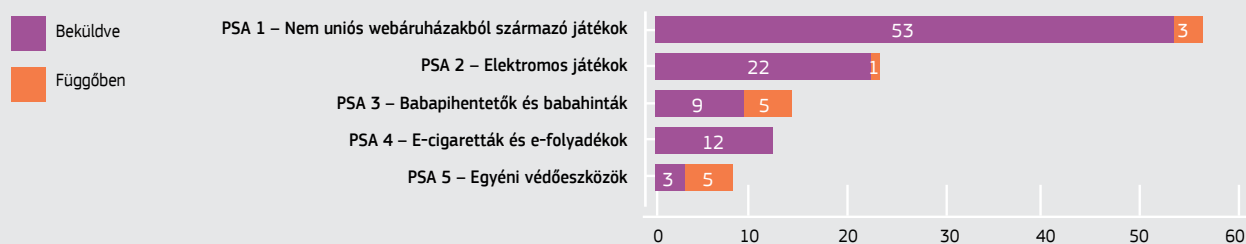
A piacfelügyeleti hatóságok kockázattértékelést végeztek minden olyan minta esetében, amely nem felelt meg a meghatározott követelményeknek, hogy azonosítsák és számszerűsítsék a fogyasztókat fenyegető kockázatokat; ennek keretében meghatározták a felhasználót érő potenciális sérülés súlyosságát és a sérülés bekövetkezésének valószínűségét. A tevékenység lényeges része a megbeszélések során folytatott közös kockázattértékelés, ami lehetővé teszi a piacfelügyeleti hatóságok számára közös megközelítések kidolgozását és a kihívást jelentő esetek megvitatását. A piacfelügyeleti hatóságok emellett lehetőséget kaptak arra, hogy beszámoljanak és véleményt cseréljenek a meghozott korrekciós intézkedésekről.

1. táblázat – A meghozott korrekciós intézkedések termékspecifikus tevékenységenkénti összefoglalása

Meghozott korrekciós intézkedések	PSA 1	PSA 2	PSA 3	PSA 4	PSA 5	Összesen
A termék visszahívása a végfelhasználóktól		5	1	1	5	12
A termék forgalomból való kivonása		26	12	15	13	66
A termék értékesítésének tilalma				4		4
A termék megsemmisítése				1		1
Az értékesítés leállítása			4	1	14	19
A terméklista eltávolítása az online piactérről/webáruházból	74	1			6	81
A termék forgalmazásának ideiglenes tilalma	1		2		1	4
Behozatal visszautasítása a határon						0
A gazdasági szereplő szankcionálása				1		1
A gazdasági szereplő felszólítása a termék módosítására/javítására		3	12	4		19
A gazdasági szereplő felszólítása a termék megfelelő figyelmeztetésekkel történő megjelölésére		26	14	33		73
A fogyasztók figyelmeztetése a kockázatokra						0
Az illetékes piacfelügyeleti hatóság tájékoztatása		3		13		16
Egyéb	1			6	9	16
Összesen	76	64	45	79	48	312

5. ábra – A biztonsági riasztórendszeren keresztüli értesítések a CASP 2021 vizsgálati eredményei alapján

A horizontális tevékenységek lényegi jellemzői és főbb eredményei

A horizontális tevékenységek lehetővé tették a piacfelügyeleti hatóságok számára, hogy megvitassák a közös érdeklődésre számot tartó különféle piacfelügyeleti témákkal kapcsolatos kihívásokat, megosszák egymással álláspontjukat és bevált gyakorlatukat, továbbá megvalósítható megoldásokat dolgozzanak ki a közös kihívásokra. A tevékenységek során kidolgozott iránymutatások, kézikönyvek és útmutatók célja, hogy fokozzák az EU/EGT területén működő valamennyi

MSA piacfelügyeleti tevékenységeinek hatékonyságát, így az elkészült dokumentumokat megosztják azokkal a piacfelügyeleti hatóságokkal is, amelyek nem vettek részt az adott tevékenységben. Az alábbi táblázat összefoglalja a CASP 2021 horizontális tevékenységeinek fő eredményeit.

HORIZONTÁLIS TEVÉKENYSÉGEK	EREDMÉNYEK
OMS	<ul style="list-style-type: none"> • Útmutató dokumentum az online piacfelügyeletről • Webáruházak listája az e-felügyeleti keresőbőhöz • Magas szintű folyamat az e-felügyeleti keresőbőhöz regisztrálandó webáruházak összegyűjtéséhez
RAM	<ul style="list-style-type: none"> • Útmutató dokumentum a kockázatértékelési kihívásokról és a kihívások leküzdését lehetővé tévő eszközökről • Útmutató dokumentum az azonosított kockázatok kezeléséhez
Válsághelyzetekre való felkészültség és válságkezelés	<ul style="list-style-type: none"> • Útmutató dokumentum • A piacfelügyeleti hatóságok Covid19-válság során végzett tevékenységeinek áttekintése

A hibrid tevékenység lényegi jellemzői és fő eredményei

A veszélyes hamisított termékekkel kapcsolatos első hibrid koordinált tevékenység számos **kihívást rejtett, ugyanakkor nagyon tanulságos** volt. A tevékenység során a piacfelügyeleti hatóságok számára kidolgozott **útmutató dokumentum** tartalmazza a feltárt kihívásokat, a kihívások kezelésére javasolt megközelítéseket, valamint a hamisított termékekkel szembeni eljárás tanulságait (különösen a tevékenység termékkörét alkotó kerékpárosok, gördeszkások és görkorcsolyázók számára készült bukósisakok tekintetében).

Ötféle hamisított bukósisaktípusból vettek mintát a vizsgálathoz¹. A vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy egyik minta sem teljesítette a vonatkozó szabvány legalább egy, a bukósisakok kritikus biztonsági paramétereire vonatkozó követelményét. A piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékelést végeztek minden olyan minta esetében, amely nem felelt meg a meghatározott követelményeknek, hogy azonosítsák és számszerűsítsék a fogyasztókat fenyegető kockázatokat. Három mintáról derült ki, hogy komoly kockázatot jelent a fogyasztókra nézve, és néhány piacfelügyeleti hatóság kérte, hogy az online piacterek/webáruházak töröljék a terméklistát.

¹ A mintavételi folyamat során felmerülő nehézségek miatt a piacfelügyeleti hatóságok csak korlátozott számú mintát tudtak gyűjteni a vizsgálathoz. E kihívások többek között a szezonálitással, a próbavásárlással és a minták szállítási folyamatával álltak összefüggésben.

Ajánlások

Az alábbi ajánlások a projekt során a piacfelügyeleti hatóságok között folytatott megbeszéléseken és a tevékenységek általános eredményein alapulnak. Az ajánlások teljes szövegét e jelentés végén tesszük közzé, az egyes tevékenységekhez kapcsolódó konkrét ajánlások pedig az adott tevékenység ajánlásokról szóló jelentésében olvashatók.

A fogyasztók számára

- **Tájékozódjon a biztonsági riasztórendszerben.** Rendszeres időközönként tájékozódjon a biztonsági riasztórendszerben, amely tartalmazza a biztonsági problémák miatt visszahívott és betiltott termékekre vonatkozó releváns információkat.
- **Figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások.** Fordítson különös figyelmet a termékekhez mellékelt figyelmeztetésekre és jelölésekre.
- **Megbízható kiskereskedelmi csatornáktól vásároljon termékeket.** Megbízható kiskereskedőktől vásároljon, akik segíteni tudnak a vásárlással kapcsolatban felmerült bármilyen gond vagy biztonsági probléma kezelésében.

Gazdasági szereplők számára

- **Legyen tisztában a vonatkozó jogszabályok szerinti kötelezettségeivel.** A gazdasági szereplők felelősek az általuk az európai egységes piacon forgalomba hozott termékek biztonságáért. Mielőtt bármilyen terméket forgalomba hozna, legyen tisztában az összes vonatkozó jogi előírással.
- **Figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások.** Fordítson különös figyelmet a termékekhez mellékelt figyelmeztetésekre, jelölésekre és használati utasításokra, mivel ezek fontos információkat tartalmaznak a termékről és annak biztonságos használatáról.
- **Jelentse a biztonságot veszélyeztető eseményeket az illetékes hatóságnak.** Amennyiben egy termék biztonsági kockázatot jelent, a gazdasági szereplőknek jogi kötelezettségük, hogy haladéktalanul tájékoztassák annak a tagállamnak az illetékes nemzeti hatóságát, amelyben a terméket rendelkezésre bocsátották.
- **Termékvisszahívások.** Világosan tájékoztassa a fogyasztókat arról, hogyan kapnak tájékoztatást az esetleges termékvisszahívási intézkedésekről.

Az európai és nemzeti hatóságok számára

- **Gyakoroljon felügyeletet az érintett ágazatok felett.** A CASP 2021 program termékspecifikus tevékenységei keretében végzett bevizsgálási kampányok eredményei azt jelzik, hogy a piacfelügyeleti hatóságoknak felügyelet alatt kell tartaniuk bizonyos ágazatokat.
- **Biztosítsa a piacfelügyeleti hatóságok és a vámhatóságok közötti együttműködést.** A piacfelügyeleti hatóságoknak szorosan együtt kell működniük a vámhatóságokkal annak érdekében, hogy megakadályozzák a nem biztonságos termékek bejutását az uniós piacra.
- **Vegyen részt a szabványok kidolgozásában és javításában.** A piacfelügyeleti hatóságoknak és az Európai Bizottságnak együtt kell működniük az európai szabványügyi szervezetek illetékes bizottságaival és a szabályozási munkában részt vevő más érdekelttekkel annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a szabványok kidolgozásához vagy javításához.

1. CASP 2021 program

1.1 A CASP 2021 program és tevékenységeinek leírása

Általános leírás

A CASP 2021 az éves CASP-projektek harmadik kiadása. A CASP 2021 program három tevékenységípusot foglal magában:

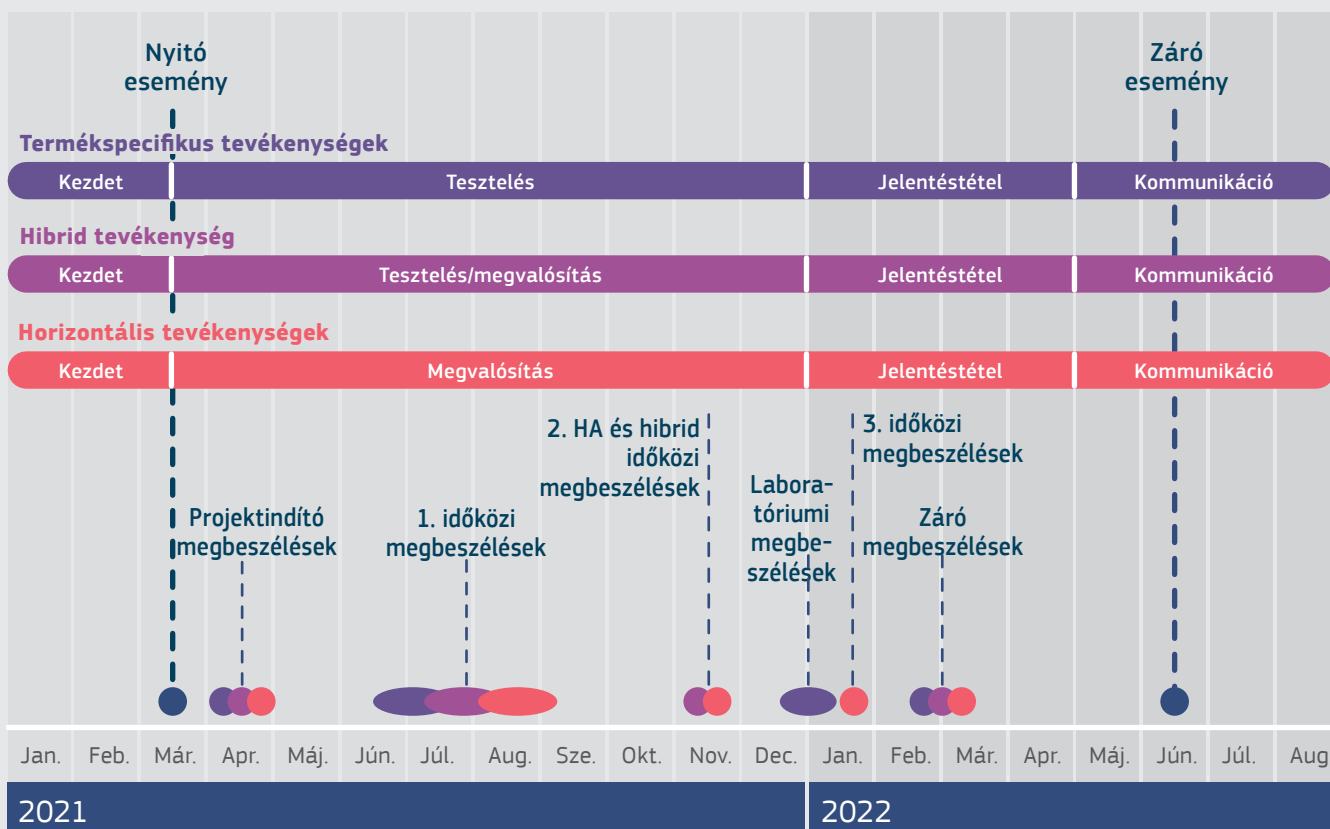
- termékspecifikus tevékenységeknek (**PSA**) nevezett termékbevizsgáló kampány, amely a meghatározott termék kategóriákból gyűjtött minták közösen elfogadott mintavételi és vizsgálati kritériumok alapján történő vizsgálatára összpontosít;
- horizontális tevékenységek (**HA**) – olyan tudásmegosztó és vitafórumok, amelyek célja a piacfelügyelet különböző aspektusaira vonatkozó meglévő módszerek és közös megközelítések kidolgozása és javítása;

- egy **hibrid** tevékenység, amely egyrészt a gyaníthatóan veszélyes hamisított termékek által támasztott kihívásokkal foglalkozó, tudásmegosztó, horizontális megbeszélésekből, másrészt a fogyasztók számára potenciálisan biztonsági veszélyt jelentő hamisított termékek mintavételezéséből és vizsgálatából áll.

A CASP 2021 program elindítása előtt az Európai Bizottság Jogvérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága (DG JUST) összehangolt prioritásmeghatározó tevékenység keretében igényfelmérést végzett a tagállamok körében arról, hogy milyen termékekre és területekre vonatkozzanak a koordinált tevékenységek. A piacfelügyeleti hatóságok az alábbi öt termékspecifikus tevékenységet, három horizontális tevékenységet és hibrid tevékenységet választották ki a CASP 2021 programhoz:

TERMÉKSPECIFIKUS TEVÉKENYSÉGEK	HIBRID TEVÉKENYSÉG	HORIZONTÁLIS TEVÉKENYSÉGEK
Nem uniós webáruházakból származó játékok Elektromos játékok Babapihentetők és babakinták E-cigarettek és e-folyadékok Egyéni védőeszközök	Veszélyes hamisított termékek	Online piacfelügyelet Kockázatértékelés és -kezelés Válsághelyzetekre való felkészültség és válságkezelés

6. ábra – A CASP 2021 program keretében lezajlott tevékenységek ütemterve

1.2 Részt vevő piacfelügyeleti hatóságok

A CASP 2021 programban összesen 38 hatóság vett részt 19 különböző uniós/EGT-tagállamból.

ORSZÁG	MSA/VÁMHA TÓSÁG									
Ausztria	Osztrák Vámhatóság									
	Szociális, egészségügyi, ápolási és fogyasztóvédelmi szövetségi minisztérium		x							
	Osztrák Egészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Ügynökség									
Belgium	Szociális, egészségügyi, ápolási és fogyasztóvédelmi szövetségi minisztérium, III/A/2. osztály – termékbiztonság			x				x		
	Szövetségi Közszolgálat Egészségügy, Élelmiszerlánc-biztonság és Környezetvédelem – Szövetségi Környezetvédelmi Felügyelőség	x			x			x		
	Szövetségi közszolgálat finanszírozása – Vámhatóság							x		
Belgium	Szövetségi Közszolgálati Gazdaság – Minőségügyi és Biztonsági Főigazgatóság	x		x	x	x		x	x	x
	Szövetségi Közszolgálati Gazdasági Főigazgatóság							x		
	Gazdasági Ellenőrzési Főigazgatóság									
	Hamisítás elleni egység									
Bulgária	Állami Meteorológiai és Műszaki Felügyeleti Ügynökség							x	x	
	Fogyasztóvédelmi Bizottság			x	x					
Ciprus	Fogyasztóvédelmi Szolgálat		x	x						
	Munkafelügyeleti Főosztály					x				x
Csehország	Cseh Kereskedelmi Ellenőrzési Hatóság	x		x		x		x	x	
	Ipari és Kereskedelmi Minisztérium							x	x	x
Dánia	Dán Biztonságtechnikai Hatóság			x						
Finnország	Finn Biztonsági és Vegyianyag-ügynökség		x			x	x			x
	Nemzeti Jóléti és Egészségügyi Felügyeleti Hatóság				x					
Franciaország	Fogyasztói Versenyügyi és Csalásmegelőzési Főigazgatóság		x	x				x		
	Vám- és jövedéki főigazgatóság		x	x						
Horvátország	Állami Felügyelet		x	x	x	x				
Írország	Verseny- és Fogyasztóvédelmi Bizottság	x	x	x				x	x	x
Izland	Izlandi Vám- és Adóhivatal – Skatturinn							x		
	Lakásügyi és Építésügyi Hatóság		x	x	x	x	x	x	x	x
Lettország	Fogyasztóvédelmi Központ							x	x	x
	Lettországi Állami Adóhivatal – Vámhivatal							x		
Litvánia	A Litván Köztársaság vámhatósága							x		
	Állami Fogyasztóvédelmi Hatóság				x	x	x	x	x	
Luxemburg	Piacfelügyeleti Hivatal	x	x							x
Málta	Máltai Verseny- és Fogyasztóvédelmi Hatóság	x	x	x				x	x	x
Németország	Bréma állam kereskedelmi felügyelete							x	x	
	Düsseldorf Közzeti Kormányzat					x				
	Felső-Bajorország kormánya – Kereskedelmi Felügyelőség					x			x	
	Közép-Frankföld kormánya – Kereskedelmi Felügyelőség									x
	Münsteri Közzeti Kormányzat							x		
	Tübingeni Regionális Tanács, 11. osztály // Piacfelügyelet							x		
Norvégia	Norvég Polgári Védelmi Igazgatóság		x			x		x		
Portugália	Fogyasztói Főigazgatóság			x						
Svédország	Svéd Nemzeti Elektromos Biztonsági Hivatal		x		x			x		
	Svéd Vegyianyag-ügynökség	x	x							

2. Termékspecifikus tevékenységek

2.1 Nem uniós webáruházakból származó játékok

A tevékenység a 36 hónapnál idősebb és annál fiatalabb gyermekeknek szánt műanyag játékokat és műanyag alkatrészrel rendelkező játékokat vette górcső alá. A mintákat kizárólag nem uniós eladók online termékeiből válogatták.

Vizsgálati kritériumok

A vizsgálati tervek az alábbi két szabvány meghatározott pontjain és a REACH-rendeletben előírt követelményeken alapultak:

- (EN) 71-1:2014+A1:2018 európai szabvány Gyermejjátékszerek biztonsága – 1. rész: Mechanikai és fizikai tulajdonságok;
- EN71-3:2019 Gyermejjátékszerek biztonsága – 3. rész: Egyes elemek migrálása;
- 1907/2006/EK REACH-rendelet (a kadmium, ftalátok és többgyűrűs aromás szénhidrogének vonatkozásában).

Vizsgálati eredmények

A piacfelügyeleti hatóságok eredetileg összesen 99 mintát vásároltak. Hét minta azonban kívül esett a vizsgálat hatókörén, mivel végül beülső úszóguminak minősítették őket². Ezért e minták vizsgálati eredményeit nem mutatjuk be ebben a részben.

A laboratórium által vizsgált 92 játékból csak 15 (16%) teljesítette a vizsgálati tervben szereplő szabványok előírásait. A fennmaradó 77 minta (84%) legalább az egyik követelménynek nem felelt meg.

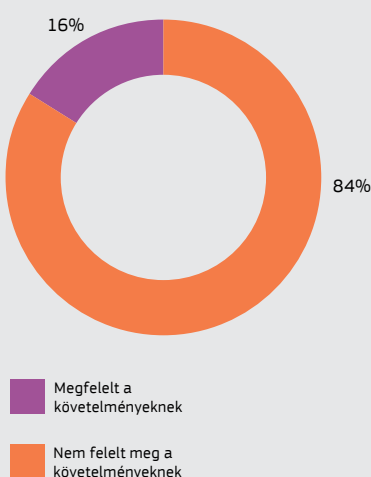
A mechanikai vizsgálatokon nagyobb számú minta nem felelt meg a követelményeknek (84%), mint a vegyi vizsgálatokon (21%). Az azonosított fő vegyi probléma a ftalátokkal kapcsolatos. Összességében a minták 20%-a (18) nem felelt meg a ftalátokra vonatkozó követelményeknek.

A piacfelügyeleti hatóságok által végzett ellenőrzések során a minták (egy kivétellel) nem feleltek meg a figyelmeztetésekre, jelölésekre és használati utasításokra vonatkozó követelményeknek. Összességében a minták 61%-áról hiányzott a CE-jelölés, vagy helytelenül tüntették fel rajtuk a CE-jelölést.

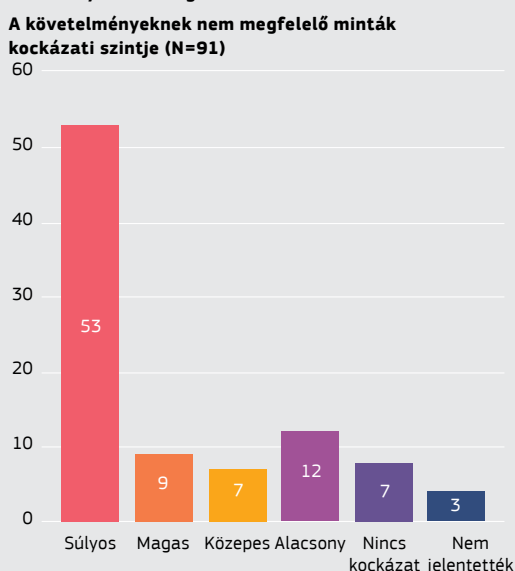
Meghozott intézkedések

A vizsgálati eredmények alapján a piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékeléseket végeztek, és meghatározták a szükséges korrekciós intézkedéseket (lásd a 8 ábrát).

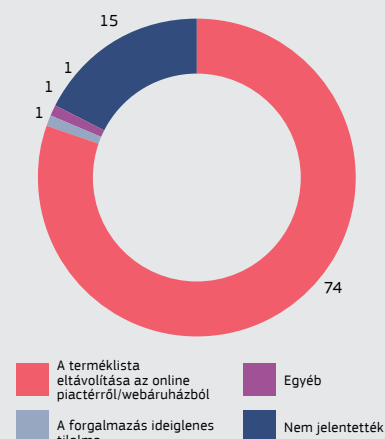
7. ábra – Összesített vizsgálati eredmények (N=92)

8. ábra – Az e termékspecifikus tevékenység keretében vizsgált mintákra vonatkozó kockázatértékelés eredményei és a meghozott intézkedések

A követelményeknek nem megfelelő minták esetében hozott intézkedések (N=91)

53 termékre vonatkozóan adtak ki értesítést a biztonsági riasztórendszeren keresztül, további 3 termék esetében pedig folyamatban van az értesítés.

² Ezeket a termékeket olyan módon terveztek és hozták forgalomba, hogy könnyen összetéveszthetők a játékokkal. E helytelenül címkézett termékeket játékként hozták forgalomba, valójában azonban a beülső úszógumik kategóriájába sorolandók, amelynek meghatározása a játékbiztonsági irányelv alkalmazását segítő 7. sz. bizottsági útmutató dokumentumban (Vízben és vízen használható gyermejjátékok) található (DocsRoom – Európai Bizottság (europa.eu)). A beülső úszógumik meghatározásuk szerint „beépített ülésellátott úszógumik, amelyeken két lyukat alakítottak ki, hogy a gyermek lába szabadon belöghasson a vízbe”. Ezért nem a játékbiztonsági irányelv hatálya alá tartoznak, hanem – mint tanulási segédeszközre – az általános termékbiztonsági irányelv vonatkozik rájuk.

2.2 Elektromos játékok

A tevékenység olyan játékokra összpontosított, amelyeknek legalább egy funkciója függ az elektromosságtól, konkrétan a következő négy termék kategóriát vizsgálta: elektromos játékok gombelemekkel/egyéb elemekkel, elektromos ráülős játékok, elektromos játékok lézerral/egyéb lámpákkal, távirányítású játékok.

Vizsgálati kritériumok

A vizsgálati terv a következőket tartalmazta:

- az EN 62115:2005 + A12:2015 szabvány bizonyos pontjai – Elektromos játékok;
- az 5.1. pont a kis alkatrészekről: EN 71-1:2014 + A1:2018 – Játékok biztonsága – Mechanikai és fizikai tulajdonságok;
- a veszélyes anyagok alkalmazásának korlátozásáról szóló (2011/65/EU) irányelv (RoHS2) ólom- és kadmiumtartalomra vonatkozó előírásai;
- az 1907/2006/EK (REACH) rendelet (lágy műanyagok ftalát tartalmára vonatkozó előírásai).

Vizsgálati eredmények

A laboratórium által vizsgált 130 mintából összesen 97 (75%) felelt meg a végleges vizsgálati tervben meghatározott követelményeknek, amint azt az alábbi táblázat mutatja. A fennmaradó 33 minta (25%) legalább az egyik követelménynek nem felelt meg.

A RoHS2 szerint vizsgált minták 43%-a nem felelt meg a vonatkozó követelményeknek. Az ólom és a kadmium veszélyes

anyagok túlzott jelenléte környezeti kockázatot jelent az elektromos játéktermék újrahasznosítása során.

Az elektromos és mechanikai biztonsági vizsgálatok korlátozott számú hiányosságot tártak fel, ugyanakkor a gombelemekhez való könnyű hozzáféréssel, a fénykibocsátó diódás (LED) lámpákkal és a gyermek általi használat során villamos hálózathoz csatlakoztatott játékokkal kapcsolatban azonosítottak néhány veszélyt.

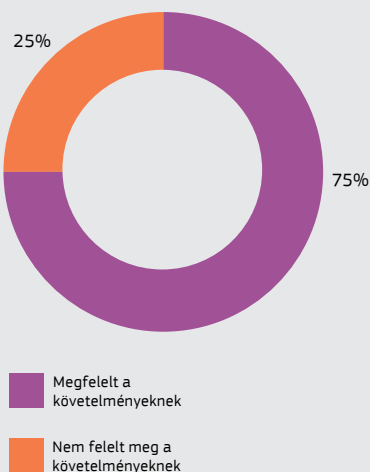
A távirányítású játékok termék kategóriából került ki a legtöbb minta, amely nem felelt meg legalább egy vonatkozó követelménynek (36%), ezt követték a gombelemekkel/egyéb elemekkel működő elektromos játékok (33%).

A piacfelügyeleti hatóságok által végzett ellenőrzések során a minták 52%-a nem felelt meg a figyelmeztetésekre, jelölésekre és használati utasításokra vonatkozó követelményeknek legalább egyikének.

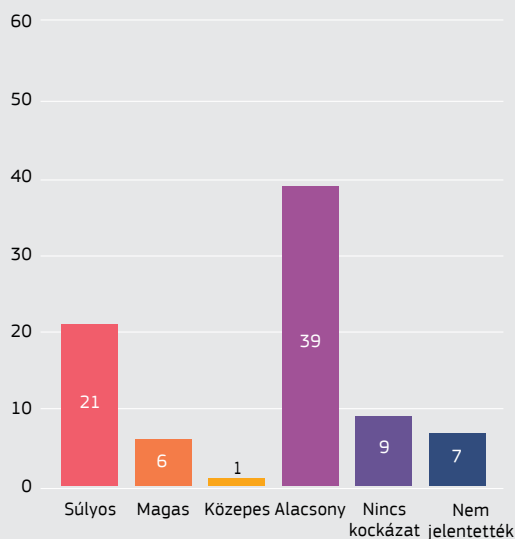
Meghozott intézkedések

A vizsgálati eredmények alapján a piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékeléseket végeztek, és meghatározták a szükséges korrekciós intézkedéseket (lásd az alábbi ábrákat).

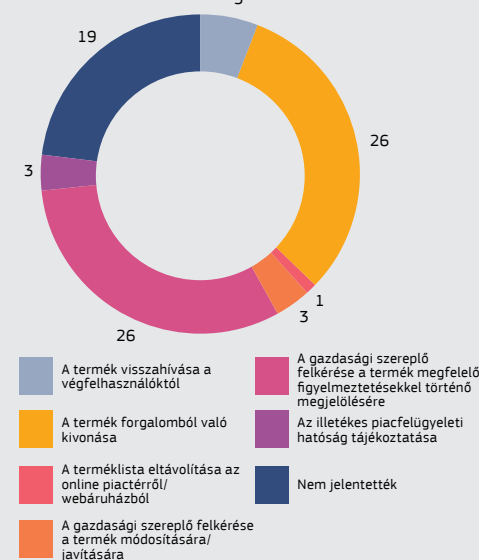
9. ábra – Összesített vizsgálati eredmények (N=130)

10. ábra – Az e termékspecifikus tevékenység keretében vizsgált mintákra vonatkozó kockázatértékelés eredményei és a meghozott intézkedések
A követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintje (N=83)

A követelményeknek nem megfelelő minták esetében hozott intézkedések (N=83)

A közös bevizsgálási kampány által kiváltott intézkedéseket követően 22 termékre vonatkozóan adtak ki értesítést a biztonsági riasztórendszeren keresztül, egy további termékre vonatkozó értesítés kiadása pedig folyamatban van.

2.3 Babapihentetők és babakinták

A tevékenység két termék kategóriára összpontosított: babapihentetőkre és babakintákra.

Vizsgálati kritériumok

A vizsgálati tervekben a következő két európai szabvány (EN) egyes pontjai szerepeltek:

- EN 12790:2009 – Termékek csecsemők és kisgyermek részére – Babapihentetők;
- EN 16232:2013 + A1:2018 – Gyermek számára készült használati és ápolási cikkek – Gyermekhinták.

A laboratórium vegyi és mechanikai vizsgálatokat is végzett.

Vizsgálati eredmények

A laboratórium által vizsgált 105 mintából összesen 54 (51%) felelt meg a végleges vizsgálati tervekben meghatározott követelményeknek, amint azt az alábbi táblázat mutatja. A fennmaradó 51 minta (49%) legalább az egyik követelménynek nem felelt meg.

A mechanikai vizsgálatok sokkal több meghibásodást (48%) mutattak ki, mint a vegyi vizsgálatok (2%). A babakinta termék kategóriában sokkal magasabb volt a meghibásodási arány (68%), mint a babapihentetőknél (38%).

A babapihentetők tekintetében a legmagasabb meghibásodási arány (16%) az ülés szögére és magasságára vonatkozó 5.10. ponthoz kapcsolódott (az ilyen jellegű hibák a gerincsérülés veszélyét idézik elő), amelyet a csúszásra vonatkozó 5.16. pont követett (10%) (ezek a hibák a babapihentető leesésének és a csecsemő sérülésének veszélyét idézik elő).

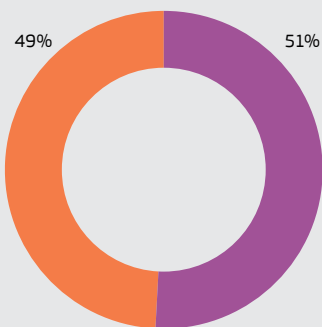
A babakinták esetében a legmagasabb nem-megfelelési arány (49%) a gyermek leesése miatti veszélyekre vonatkozó 8.4. ponthoz kapcsolódott, amelyet az éles szögekre vonatkozó 8.4.1. pont (46%) és a gyermekbiztonsági rendszerekre vonatkozó 8.4.2. pont (8%) követett. Az aggály az, hogy a gyermek kicsúszhat a babakintából, és sérülést (zúzódásokat és/vagy töréseket) szenvedhet. Két babakinta nem felelt meg a vegyi vizsgálatok követelményeinek.

A piacfelügyeleti hatóságok által végzett ellenőrzések során a minták 49%-a nem felelt meg a figyelmeztetésekre, jelölésekre és használati utasításokra vonatkozó követelményeknek.

Meghozott intézkedések

A vizsgálati eredmények alapján a piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékeléseket végeztek, és meghatározták a szükséges korrekciós intézkedéseket (lásd a 12. ábrát).

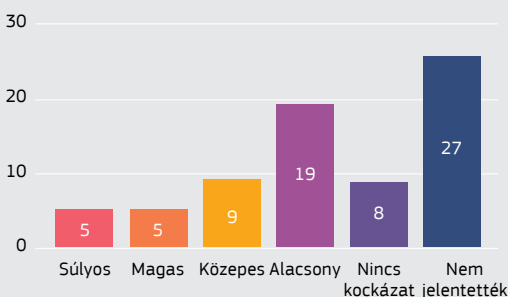
11. ábra – Összesített vizsgálati eredmények (N=105)

Megfelelt a követelményeknek
Nem felelt meg a követelményeknek

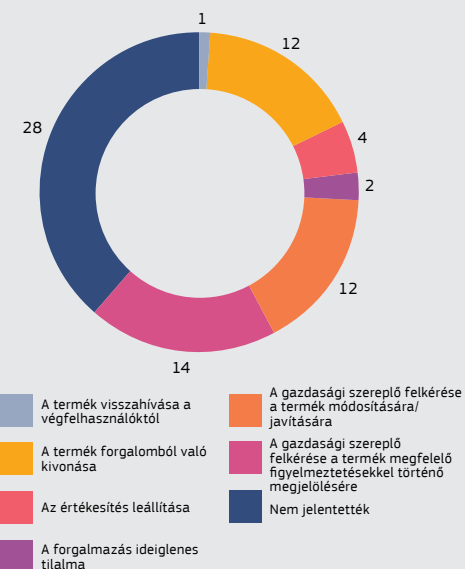
12. ábra – Az e termékspecifikus tevékenység keretében vizsgált mintákra vonatkozó kockázatértékelés eredményei és a meghozott intézkedések

A követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintje (N=73)

Súlyos Magas Közepes Alacsony Nincs kockázat Nem jelentették

A követelményeknek nem megfelelő minták esetében hozott intézkedések (N=73)

A termék visszahívása a végfelhasználóktól
A termék forgalomból való kivonása
Az értékesítés leállítás
A forgalmazás ideiglenes tilalma
A gazdasági szereplő felkérése a termék módosítására/javítására
A gazdasági szereplő felkérése a termék megfelelő figyelmeztetésekkel történő megjelölésére
Nem jelentették

A közös bevizsgálási kampány által kiváltott intézkedéseket követően kilenc termékre vonatkozóan adtak ki értesítést a biztonsági riasztórendszeren keresztül, öt további termékre vonatkozó értesítés kiadása pedig folyamatban van.

2.5 Egyéni védőeszközök

A tevékenység négy termék kategóriára összpontosított:

1. bukósisakok kerékpárosok, gördeszka és görkorcsolya használók részére (felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt);
2. gyermek-bukósisakok szabadidős tevékenységekhez olyan környezetben, ahol bizonyítottan fennáll a fulladás és a fejsérülések együttes kockázata;
3. láthatóságot biztosító kiegészítők nem professzionális használatra fénykibocsátó dióda (LED) lámpákkal és azok nélkül;
4. láthatóságot biztosító ruházat nem professzionális használatra.

Vizsgálati kritériumok

A vizsgálati tervekben az alábbi európai szabványok egyes pontjait vették figyelembe:

- EN 1078:2012+A1:2021 – Bukósisakok kerékpárosok, valamint gördeszka vagy görkorcsolya használók számára és oldalirányú/rotációs tesztek;
- EN 1080:2013 – Ütközésvédelmi bukósisakok kisgyermekeknek és oldalirányú/rotációs tesztek;
- EN 13356:2001 – Láthatóságot biztosító kiegészítők nem professzionális használatra – Vizsgálati módszerek és követelmények, valamint LED-vizsgálatok (LED-fény erőssége és színe);
- EN 1150:1999 – Láthatóságot biztosító ruházat nem professzionális használatra.

Vizsgálati eredmények

Amint azt a 15. ábra mutatja, a laboratórium által vizsgált 131 mintából összesen 91 (69%) felelt meg a végleges vizsgálati tervben meghatározott valamennyi követelménynek. A fennmaradó 40 minta (31%) legalább az egyik követelménynek

nem felelt meg.

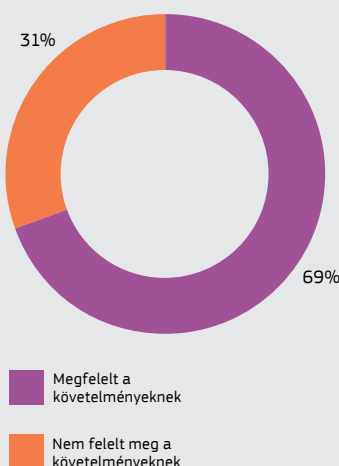
A legtöbb mintával rendelkező termék kategória, amely nem felelt meg legalább egy követelménynek, a láthatóságot biztosító ruházat (61%), majd a láthatóságot biztosító kiegészítők (32%) és a kerékpárosok, valamint a gördeszka vagy görkorcsolya használók számára szánt bukósisak (23%) volt. A „gyermek-bukósisakok szabadidős tevékenységekhez olyan környezetben, ahol bizonyítottan fennáll a fulladás és a fejsérülések együttes kockázata” termék kategóriába tartozó mindkét minta teljesítette a szabvány valamennyi vonatkozó előírását. Mind a 14 vizsgált LED-lámpával felszerelt láthatóságot biztosító kiegészítő megfelelt a vonatkozó követelményeknek.

A piacfelügyeleti hatóságok által végzett ellenőrzések során a minták 85%-a nem felelt meg a figyelmeztetésekre, jelölésekre és használati utasításokra vonatkozó követelményeknek.

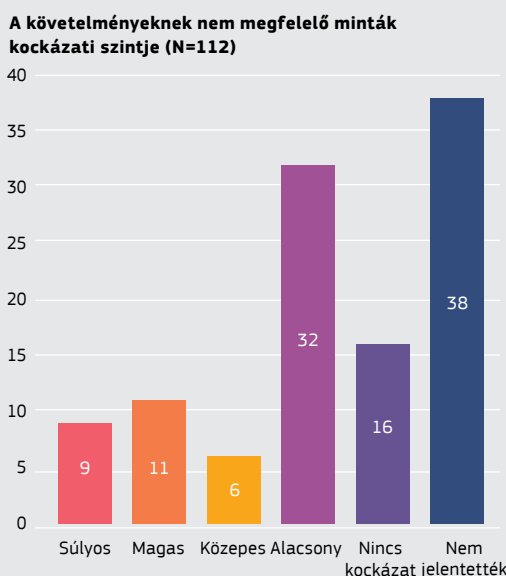
Meghozott intézkedések

A vizsgálati eredmények alapján a piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékeléseket végeztek, és meghatározták a szükséges korrekciós intézkedéseket (lásd az alábbi ábrákat).

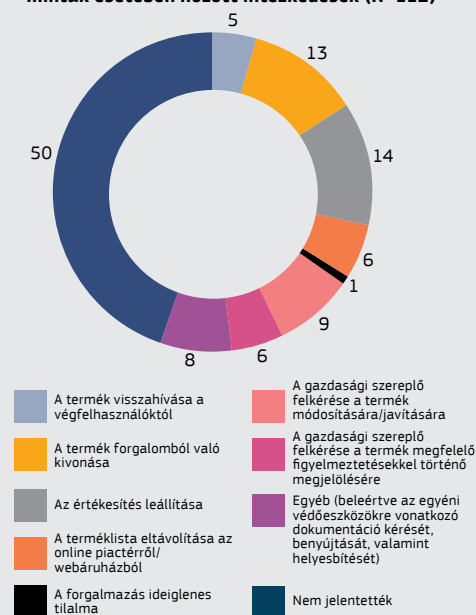
15. ábra – Összesített vizsgálati eredmények (N=131)

16. ábra – Az e termékspecifikus tevékenység keretében vizsgált mintákra vonatkozó kockázatértékelés eredményei és a meghozott intézkedések

A követelményeknek nem megfelelő minták esetében hozott intézkedések (N=112)

A közös bevizsgálási kampány által kiváltott intézkedéseket követően három termékre vonatkozóan adtak ki értesítést a biztonsági riasztórendszeren keresztül, öt további termékre vonatkozó értesítés kiadása pedig folyamatban van.

3. Hibrid tevékenység

3.1 Veszélyes hamisított termékek vizsgálata

Termékkör

A tevékenység célja az volt, hogy mintavételt és vizsgálatot végezzen potenciális biztonsági problémákat felvető, igazoltan hamisított termékeken. A vizsgálandó termék kategória kiválasztásáról a tevékenység kezdetén állapodtak meg, figyelembe véve a résztvevők különböző aggályait. Az egyik cél az volt, hogy **kerékpározáshoz, gördeszkázáshoz és görkorcsolyázáshoz szánt** hamisított **bukósisakokat** mintavételezzenek, és a vizsgálati eredményeket összehasonlítsák az ezzel egyidejűleg végrehajtott, kerékpározáshoz, gördeszkázáshoz és görkorcsolyázáshoz szánt eredeti bukósisakokra (CASP 2021 – PSA5) vonatkozó tevékenység eredményeivel.

Vizsgálati kritériumok

A kerékpárosok és a gördeszka vagy görkorcsolya használók számára készült hamisított bukósisakokat az **EN 1078:2012 + A1:2021** (ütésálló képesség, szilárdság, hatékonyság, oldalirányú/rotációs tesztek) szabvánnyal szemben vizsgálták.

A mintavételezett hamisítványok vizsgálatát ugyanazon kritériumok alapján végezték el, illetve a vizsgálatokra ugyanabban a laboratóriumban került sor, mint amelye(ke)t a PSA5 számára gyűjtött minták tesztelésére választottak ki.

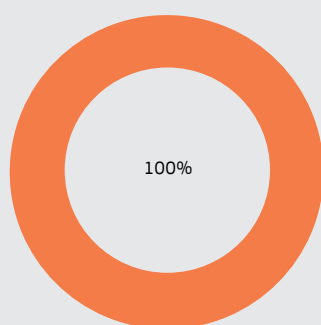
Vizsgálati eredmények

A kis mintaméret ellenére a vizsgálati eredmények **100%-os bukási arányt** mutatnak. Minden hamisított bukósisak megbukott az EN 1078:2012 + A1:2021 szabványban foglalt jelentős biztonsági követelmények tekintetében – gyakran egynél több biztonsági teljesítményre vonatkozó követelmény tekintetében is. A műszaki szakértő és a piacfelügyeleti hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy a hamisított bukósisakok valós kockázatot jelentenek a fogyasztók biztonságára a magas kockázatú közlekedési helyzetekben.

Meghozott intézkedések

A vizsgálati eredmények alapján a piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékeléseket végeztek, és meghatározták a szükséges korrekciós intézkedéseket (lásd az alábbi ábrákat).

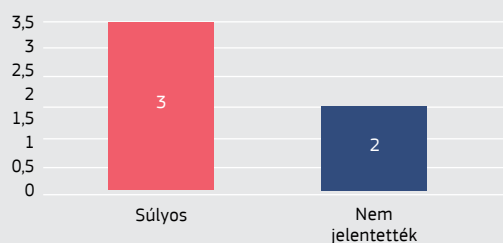
17. ábra – Összesített vizsgálati eredmények (N=5)

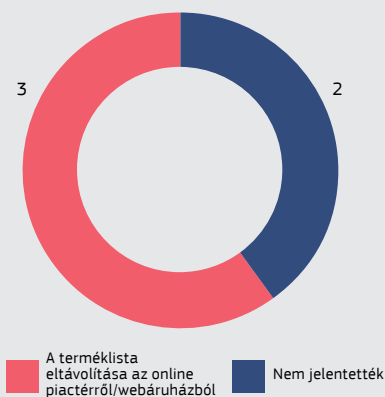
 Nem felelt meg a követelményeknek

18. ábra – Az e tevékenység keretében vizsgált mintákra vonatkozó kockázatértékelés eredményei és a meghozott intézkedések

A követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintje (N=5)

Az e tevékenység keretében vizsgált mintákra vonatkozó intézkedések (N=5)

 A terméklista eltávolítása az online piacterről/webáruházból Nem jelentették

A közös bevizsgálási kampány által kiváltott intézkedéseket követően 1 termék vonatkozóan adtak ki értesítést a biztonsági riasztórendszeren keresztül.

3.2 A veszélyes hamisított termékek horizontális vonatkozásai

A tevékenység keretében a piacfelügyeleti hatóságok azonosították azokat a főbb **kihívásokat**, amelyekkel gyaníthatóan veszélyes hamisított termékek esetén szembesülnek, és **megközelítéseket** dolgoztak ki **ezen leküzdésére**. E kihívások közé sorolták a hamisított áruk azonosítását, a megfelelő termék kiválasztását, a partnerségek kialakítását és a próbavásárlást.

Ezen túlmenően, mivel ez volt az első alkalom, hogy egy CASP-projekt keretében igazoltan hamisított áruk biztonságára vonatkozólag folytattak közös európai tevékenységet, számos tanulságot lehetett levonni, amelyeket belefoglalták a **nem biztonságos hamisított árukkal kapcsolatos közös uniós fellépés optimális folyamatába**. A tevékenység eredményeképpen elkészült egy folyamattérkép, meghatározták

a folyamat fő lépéseit, a feladatköröket és a felelősségi köröket, valamint tanácsokat fogalmaztak meg a jövőben közös fellépést tervező piacfelügyeleti hatóságok számára.

19. ábra – A piacfelügyeleti hatóságok gyaníthatóan veszélyes hamisított árukkal kapcsolatos kihívásainak áttekintése

**HAMISÍTOTT ÁRUK
AZONOSÍTÁSA**

**A MEGFELELŐ TERMÉK
KIVÁLASZTÁSA**

**PARTNERSÉGEK
KIALAKÍTÁSA**

PRÓBAVÁSÁRLÁS

4. Horizontális tevékenységek

4.1 Online piacfelügyelet

A tevékenység célja az volt, hogy az online piacfelügyelet beépüljön a piacfelügyeleti hatóságok napi munkájába, illetve hogy iránymutatás és eszközök biztosítása révén olyan hatékonyságú felügyeletet tegyen lehetővé, amely képes megvédeni a fogyasztókat az online értékesített veszélyes termékektől.

Háttér

Az e-kereskedelem elmúlt években tapasztalt gyors bővülése és a bővülés ütemét felgyorsító Covid19-világjárvány az illegális áruk online értékesítésének jelentős növekedését idézte elő. Ez a fejlemény biztonsági kockázatokat teremt a fogyasztók számára, és új kihívások elé állítja a piacfelügyeleti hatóságokat. A fogyasztók további hathatós védelme érdekében a hatóságoknak a digitális korszakhoz kell igazítaniuk hagyományos piacfelügyeleti stratégiáikat. A tevékenység célja az volt, hogy közös megközelítés kialakításával magasabb fokú összehangoltságot és következetességet érjen el uniós szinten.

Célok

A korábbi online piacfelügyeleti tevékenységek munkáját folytató 2021. évi projekt két fő pillére az MSA-k online piacfelügyeleti tevékenységeinek további javítása és az Európai Bizottság által kidolgozott új e-felügyeleti keresőbot használatának elsajátítása volt. A tevékenység az alábbi fő célkitűzésekre összpontosított:

- az Európai Bizottság által kidolgozott e-felügyeleti eszköz használatának népszerűsítése;

- az online piacfelügyelet megvalósításának módját ismertető részletes útmutató kidolgozása;
- az uniós és nem uniós piacfelügyeleti hatóságok közötti határokon átnyúló együttműködés javítása;
- a drop-shipping-jelenség és a hozzá kapcsolódó kihívások kezelése.

Folyamatok

Az online piacfelügyeleti horizontális tevékenység lehetőséget nyújtott a piacfelügyeleti hatóságoknak arra, hogy az online piacfelügyeletre összpontosítsanak. A projektindító megbeszélésen rangsorolták a kihívásokat, majd úgy döntöttek, hogy az online piacfelügyeleti tevékenységek hatékonyságának javítása érdekében a három legfontosabbnak ítélt szempontra helyezik a hangsúlyt (az online piacfelügyelet megvalósításának módja, a határokon átnyúló együttműködés és a drop-shipping). A Wiki platform használata, a visszajelzések megbeszélések közötti összegyűjtése és a megbeszélések alatt zajló ötletbörzék révén a piacfelügyeleti hatóságok közösen kidolgozták az azonosított kihívások leküzdésére alkalmas eszközöket és stratégiákat.

Eredmények

A CASP 2021 program online piacfelügyeleti horizontális tevékenysége három fő eredményt ért el.

ÚTMUTATÓ DOKUMENTUM	E-FELÜGYELETI KERESŐBOT WORKSHOP	MAGAS SZINTŰ FOLYAMAT A WEBÁRUHÁZAK ÖSSZEGYŰJTÉSÉRE
<p>A dokumentum három részből áll (az online piacfelügyelet megvalósításának módja, drop-shipping és határokon átnyúló együttműködés), és tartalmazza a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok által közösen kidolgozott eszközöket és iránymutatásokat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • egy magas szintű folyamattérképet az online piacfelügyelet megvalósításának módjáról; • a piacfelügyeleti hatóságok drop-shipping készletét, amely tanácsot ad a drop-shipping modellt alkalmazó eladókkal szembeni fellépéshez; • egy együttműködési és kommunikációs mechanizmust, amellyel leküzdhetők az államhatárok által behatárolt egyéni végrehajtási hatáskörök korlátai. 	<p>A piacfelügyeleti hatóságok részt vettek az Európai Bizottság új e-felügyeleti eszközét bemutató workshopon, és oktatásban részesültek arról, hogyan használják hatékonyan az eszközt az online értékesített veszélyes termékek azonosítására.</p>	<p>Kidolgoztak egy eljárást annak biztosítására, hogy az egyes tagállamok legjelentősebb webáruházai szerepeljenek az Európai Bizottság e-felügyeleti eszközében.</p>

4.2 Kockázatértékelés és -kezelés

A CASP 2021 kockázatértékelési és -kezelési horizontális tevékenysége arra összpontosított, hogy az álláspontok és a bevált gyakorlatok cseréje révén növelje a nem élelmiszer jellegű fogyasztási cikkek kockázatértékelésének és kockázatkezelésének egységességét és következetességét az EU/EGT területén működő piacfelügyeleti hatóságoknál.

Háttér

Az általános termékbiztonságról szóló (2001/95/EK) irányelv szerint egy terméknek biztonságosnak kell lennie, ha azt teljes élettartama alatt észszerűen előrelátható körülmények között használják. Ezért amikor felméri, hogy egy termék kockázatot jelent-e, az értékelésnek az (EU) 2019/417 határozatban (RAPEX-iránymutatás) meghatározott harmonizált és megismételhető kockázatértékelési elveken kell alapulnia. A fogyasztók egészségének és biztonságának védelme érdekében a piacfelügyeleti hatóságok a vizsgálati eredmények és kockázatértékelés alapján korrekciós kockázatkezelési intézkedéseket hoznak. A sérülések kockázatának csökkentése és a fogyasztók védelme érdekében a megbízható kockázatértékelés kulcsfontosságú a legmegfelelőbb és leghatékonyabb korrekciós intézkedések meghozatalához.

Célok

A korábbi CASP-tevékenységekre építő kockázatértékelési és -kezelési horizontális tevékenység a nem élelmiszer jellegű fogyasztói termékek kockázatértékelésének és kockázatkezelésének harmonizálását tűzte ki célul. A tevékenység konkrét célkitűzései a következők voltak:

- azon kockázatok és területek feltérképezése, amelyek értékelése és kezelése kihívást jelent a piacfelügyeleti hatóságok számára;

- a kihívások leküzdését lehetővé tevő stratégiák és eszközök megosztása esetmegoldó műhelyeken keresztül;
- kockázatértékelésről és kockázatkezelésről szóló útmutató dokumentumok kidolgozása, amelyek tanácsot adnak a sérülési forgatókönyvek azonosításához, a kockázat valószínűségének becsléséhez és a megfelelő korrekciós intézkedésekről való döntéshez.

Folyamatok

A kockázatértékelési és -kezelési horizontális tevékenység fontos fórumot biztosított a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok számára a kockázatértékeléssel - és kezeléssel kapcsolatos kihívások megvitatására és a tudáscserére. A piacfelügyeleti hatóságok szakértő bevonásával elvégeztek egy sor kockázatértékelési és kockázatkezelési esettanulmányt, amelyek illusztrálták a piacfelügyeleti hatóságok által a projektindító megbeszélésen azonosított kihívást jelentő veszélycsoportokat. A piacfelügyeleti hatóságok visszajelzései és az esetmegoldó workshopok során folytatott megbeszélések alapján iránymutatásokat dolgoztak ki, hogy ellássák a piacfelügyeleti hatóságokat azokkal az eszközökkel és stratégiákkal, amelyekkel leküzdhető a veszélyes termékek kockázatértékelése és kockázatkezelése során felmerülő közös kihívások.

Eredmények

Annak érdekében, hogy további iránymutatást nyújtson a piacfelügyeleti hatóságoknak, valamint növelje a kockázatértékelések és a kockázatkezelési intézkedések következetességét, a kockázatértékelési és kockázatkezelési horizontális tevékenység három fő eredmény köré szerveződött.

ESETMAGOLDÓ WORKSHOPOK	ÚTMUTATÓ DOKUMENTUM A KOCKÁZATÉRTÉKELÉSRŐL	ÚTMUTATÓ DOKUMENTUM A KOCKÁZATKEZELÉSRŐL
A két esetmegoldó workshop során a piacfelügyeleti hatóságok a kiválasztott esettanulmányok alapján megvitatották a kockázatértékelés és kockázatkezelés terén felmerült kihívásokat.	Kidolgoztak egy útmutató dokumentumot a kockázatértékelés terén felmerülő közös kihívásokról és a kihívások leküzdését lehetővé tevő eszközökről és stratégiákról, hogy iránymutatást nyújtsanak a piacfelügyeleti hatóságok részére a sérülési forgatókönyvek kidolgozásához, valamint a kockázat valószínűségének becsléséhez és hatásainak meghatározásához.	Elkészült egy második, kockázatkezelési útmutató dokumentum, amely eszközöket és stratégiákat biztosít a piacfelügyeleti hatóságok számára a kockázatkezelési kihívások leküzdéséhez és a korrekciós intézkedésekről való döntéshozatalhoz.

4.3 Válsághelyzetekre való felkészültség és válságkezelés

A CASP 2021 válsághelyzetekre való felkészültségi és válságkezelési horizontális tevékenysége meghatározta azokat a főbb elemeket, amelyek figyelembe vételével a piacfelügyeleti hatóságok a rendkívüli és válságos helyzetekben meg tudják őrizni az EU egységes piacának biztonságát.

Háttér

Figyelembe véve azokat a kihívásokat, amelyekkel a piacfelügyeleti hatóságok a Covid19-világjárvány során szembesültek, a válságra való felkészültség, valamint a rendkívüli és válságos helyzetekre való gyors reagálás és azok kezelése kulcsszerepet tölt be az egységes uniós piac biztonságának megőrzésében. A válságra való jobb felkészüléshez és a hatékonyabb válságkezeléshez elengedhetetlen egy válságkezelési terv (amelynek részét képezi egy kommunikációs stratégia és egy üzletmenet-folytonossági terv is). A válságkezelési tervnek azonban tükröznie kell a szervezet sajátosságait. Ezért a tevékenység célja egy olyan megközelítés kidolgozása volt, amelyet az egyes piacfelügyeleti hatóságok egyedi igényeik és értékeik alapján saját szervezetükre szabhatnak.

Célok

A tevékenység céljai a következők voltak:

- a piacfelügyeleti hatóságok által a Covid19-világjárvány alatt elfogadott megközelítések és bevált gyakorlatok megosztása;
- a válsághelyzetekben felmerülő kihívások kezelésének lehetőségeivel kapcsolatos vélemények és tapasztalatok cseréje;
- a jövőbeli válsághelyzetekre való felkészülés és a sikeres válságkezelés közös stratégiájának kidolgozása.

Folyamatok

A válsághelyzetekre való felkészültségi és válságkezelési horizontális tevékenység fontos fórumot biztosított a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok számára a kihívások megvitatására és a tudáscserére. Első körben a műszaki szakértő és a projektcsapat interjút készített minden piacfelügyeleti hatósággal, hogy információt gyűjtsön a korábbi válságok kezelése során szerzett egyedi tapasztalataikról, illetve arról, hogyan készüléne fel a jövőbeli válságokra. A piacfelügyeleti hatóságok visszajelzései és a tevékenység megbeszélésein folytatott eszmecserék alapján iránymutatásokat dolgoztak ki, hogy ellássák a piacfelügyeleti hatóságokat azokkal az eszközökkel és stratégiákkal, amelyeket felhasználhatnak saját válsághelyzetekre való felkészültségi és válságkezelési tervük kidolgozásához. Emellett a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok a tevékenység megbeszélésein összeállítottak egy ajánlásokat és bevált gyakorlatokat tartalmazó listát, amely hasznos segítséget nyújthat minden piacfelügyeleti hatóság számára a jövőbeli válsághelyzetekre való felkészüléshez és azok hatékony kezeléséhez.

Eredmények

ÚTMUTATÓ DOKUMENTUM	COVID-19 ALATTI MSA-TEVÉKENYSÉGEK
<p>A dokumentum szemlélteti a válságokra való jobb felkészülést és a bekövetkező válságok kezelését lehetővé tévő megközelítést, amelyet a részt vevő piacfelügyeleti hatóságokkal együtt dolgoztak ki. Az útmutató dokumentum tanácsokat és bevált gyakorlatokat tartalmaz, amelyek alapján a piacfelügyeleti hatóságok kidolgozhatják saját válságkezelési tervüket. Emellett egyik szakasza tájékoztatást nyújt arról, hogyan kell kezelni egy páneurópai válságot, illetve milyen eszközök állnak a piacfelügyeleti hatóságok rendelkezésére az uniós szintű kommunikációhoz és együttműködéshez, továbbá ajánlásokat fogalmaz meg arra vonatkozóan, hogyan javíthatnának ezen a folyamaton. A megközelítést olyan piacfelügyeleti hatóságok esettanulmányain keresztül mutatták be, amelyek rendelkeztek korábbi válságkezelési tapasztalattal.</p>	<p>E dokumentum azzal a céllal készült, hogy összefoglalja, milyen fő kihívásokkal szembesültek a piacfelügyeleti hatóságok a Covid19-világjárvány idején, és milyen megközelítéseket alkalmaztak a válsághelyzetekre való felkészültség és válságkezelés terén. A jelentés tartalmazza a piacfelügyeleti hatóságok által levont tanulságokat és az összegyűjtött bevált gyakorlatokat.</p>

5. Következtetések

5.1 Főbb eredmények

Összesen 19 különböző uniós/EGT-tagállam 38 hatósága egyesítette piacfelügyeleti erőfeszítéseit az uniós piacon forgalomba hozott termékek biztonságának fokozása érdekében, amelynek keretében:

- öt különböző termék kategóriából és öt hamisított bukósisak típusból összesen 627 mintát vettek, mindegyik hatóság a saját piacán, majd akkreditált uniós laboratóriumokba küldték azokat vizsgálatra;
- elemezték a vizsgálatok eredményeit, közösen értékelték a vizsgálatok által feltárt kockázatokat, és döntöttek arról, hogy milyen korrekciós intézkedéseket kell hozni azokkal az előírásokkal szemben, amelyekről kiderült, hogy kockázatot jelentenek a fogyasztókra nézve;
- 99 értesítést tettek közzé a biztonsági riasztórendszeren keresztül;
- részt vettek öt útmutató dokumentum és három jelentés

kidolgozásában, amelyek felölelték a piacfelügyelet legfontosabb horizontális témáit.

A CASP 2021 tevékenységein keresztül a termékek bevizsgálásáról és a piacfelügyelettel összefüggő témákról gyűjtött információk nemcsak a piacfelügyeleti hatóságok számára értékesek, hanem közvetlenül érintik a fogyasztókat és a gazdasági szereplőket is.

Ez a jelentés áttekintést nyújtott a CASP 2021 összes tevékenységéről és eredményeiről. További részletes információk az egyes tevékenységek jelentéseiben találhatóak. Mindezek mellett készült még egy átfogó kommunikációs eszköztár, amely elérhető az EU összes hivatalos nyelvén, valamint norvég és izlandi nyelven. Minden nyilvános anyag és jelentés megtekinthető a CASP külön erre a célra létrehozott weboldalán (<https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp>).

5.2 Általános következtetések és tanulságok

Termékspecifikus tevékenységek

A projekt elindítása előtt elvégzett prioritásmeghatározó tevékenység során sikerült azonosítani azokat a termék kategóriákat, amelyek nagyobb figyelmet igényelnek az európai piacfelügyelet részéről. A vizsgált 627 termék közül 233 nem felelt meg a vizsgálati tervekben meghatározott követelmények legalább egyikének. Ezek közül 89 terméket minősítettünk súlyos, 31 terméket magas, 25 terméket közepes és 123 terméket alacsony kockázatúnak. A piacfelügyeleti hatóságok az elvégzett kockázatértékelés alapján meghozták a szükséges intézkedéseket, és összesen 99 termékről adtak ki értesítést a biztonsági riasztórendszeren keresztül, hogy a releváns információk eljussanak a többi piacfelügyeleti hatósághoz, a fogyasztókhoz és a gazdasági szereplőkhöz³. Öt hamisított terméket vizsgáltak be és találtak veszélyesnek.

Hibrid és horizontális tevékenységek

Az ötletek, tapasztalatok és bevált gyakorlatok megosztása révén a horizontális tevékenységeknek sikerült konkrét eszközöket és iránymutatásokat kidolgozni a piacfelügyeleti hatóságok számára.

- A **veszélyes hamisított termékekkel** kapcsolatos első koordinált tevékenység számos kihívást rejtett, ugyanakkor nagyon tanulságos volt. Kihívást jelentett például a hamisított termékek azonosítása, a megfelelő termék kiválasztása, valamint az érintett szereplőkkel – például a különböző hatóságokkal és jogtulajdonosokkal – való együttműködés lehetőségeinek meghatározása. Az egyik fő tanulság pedig az volt, hogy az összehangolt uniós fellépésekben részt vevő piacfelügyeleti hatóságoknak rendelkezniük kell a megfelelő szakértelemmel – a mintavételtől a biztonsági riasztórendszeren keresztüli értesítések kiadásáig. A levont tanulságokat figyelembe vették a veszélyes hamisított árukkal kapcsolatos koordinált uniós fellépések optimális folyamatának kidolgozása során, amely bekerült a piacfelügyeleti hatóságok számára kidolgozott útmutató dokumentumba.
- Az MSA-k piacfelügyeleti tevékenységeinek alapvető részét képező **online piacfelügyelet** során a piacfelügyeleti hatóságnak alkalmazkodniuk kell a felmerülő kihívásokhoz, mert csak így tudják biztosítani tevékenységeik hatékonyságát, és ezáltal az európai egységes piacon forgalomba hozott

termékek biztonságosságát. Az online piacfelügyeleti horizontális tevékenység keretében a piacfelügyeleti hatóságok azonosítottak és megvitatottak három online piacfelügyelettel kapcsolatos kihívást (az online piacfelügyelet megvalósításának módja, drop-shipping és határokon átnyúló együttműködés), összeállították a meglévő bevált gyakorlatok gyűjteményét, valamint közösen kidolgozták a kihívások hatékony leküzdését lehetővé tévő eszközöket. Emellett a piacfelügyeleti hatóságok megismerkedtek az Európai Bizottság e-felügyeleti keresőbotjával, amelyet feladataik megkönnyítésére és automatizálására, valamint piacfelügyeleti tevékenységeik további javítására használhatnak.

- A fogyasztók egészségének és biztonságának védelmét szolgáló legmegfelelőbb és leghatékonyabb intézkedések meghozatalához kulcsfontosságú a megbízható kockázatértékelés. A kockázatértékelési és kockázatkezelési horizontális tevékenység fontos fórumot biztosított a **kockázatértékeléssel és kockázatkezeléssel** kapcsolatos kihívások és bevált gyakorlatok megvitatására. Az útmutató dokumentumok tartalmazzák a tevékenység során megvitatott esettanulmányokhoz készített sérülési forgatókönyveket és kockázati valószínűségeket, továbbá eszközöket és stratégiákat nyújtanak a kockázatértékelések elvégzéséhez, valamint a megfelelő és hatékony kockázatkezelési intézkedések kidolgozásához. Az útmutatás és a valós esettanulmányok kombinációja lehetővé tette a piacfelügyeleti hatóságok számára az újonnan elsajátított koncepciók és eszközök gyakorlati alkalmazását, ezáltal segítve a jövőben felmerülő hasonló kockázatok értékelését és kezelését.
- Az üzletmenet folytonosságát akadályozó és válsághoz vezető eseményekre való felkészülés elengedhetetlen a válsághelyzettel járó károk és fennakadások minimalizálásához, és annak biztosításához, hogy a szervezet a lehető leghamarabb folytathassa szokásos üzleti tevékenységét. A **válságkezelési** tevékenység egyik tanulsága az volt, hogy a felkészülési szakaszban fontos kidolgozni egy (kommunikációs stratégiát és az érdekeltekkel való együttműködési tervet is tartalmazó) válságkezelési tervet ahhoz, hogy gyorsan lehessen reagálni a biztonságot veszélyeztető eseményekre, és hatékonyan kezelhető legyen egy esetleges válság.

³ A közzétett eredmények a 2021. március 1-jén rendelkezésre álló információkon alapulnak. A „nem jelentett” kategória azokra az esetekre vonatkozik, ahol az intézkedéseket még nem határozták meg.

Általános tanulságok

Az alábbiakban összefoglaljuk a program tanulságait:

- **A vizsgáló laboratóriumok kiválasztása.** A követelményeknek megfelelő vizsgáló laboratóriumok korai feltérképezése lehetővé tette a vállalkozó számára, hogy összegyűjtse az akkreditációjukra, az általuk felszámított díjakra és a CASP bevizsgálási kampányok követelményeinek teljesítését biztosító logisztikai képességeikre vonatkozó kezdeti információkat. A vállalkozó által összegyűjtött és bemutatott információk alapján a piacfelügyeleti hatóságok (szavazás útján) ki tudták választani a termékspecifikus tevékenységekben közreműködő vizsgáló laboratóriumokat.
- **Közös kockázatértékelési gyakorlatok.** A piacspecifikus tevékenységek és a hibrid tevékenység keretében mintavételezett termékek kockázatértékelése egyedülálló gyakorlati lehetőséget biztosított arra, hogy összehangolják a vizsgálati követelményeknek nem megfelelő termékekre vonatkozó piacfelügyeleti tevékenységek elvégzéséért felelős különböző piacfelügyeleti hatóságok által alkalmazott gyakorlatokat.
- **Digitális és offline interakciók megfelelő aránya.** A COVID-19 miatt a CASP 2021 programot teljes mértékben digitális eszközök használatával kellett lebonyolítani. A Wiki, a Zoom, a Mural, a Slido és hasonló digitális eszközök segítségével a piacfelügyeleti hatóságok képesek voltak közösen kidolgozni a projektdokumentumokat, rendszeres megbeszéléseket folytatni, és döntéseket hozni a tevékenységek különböző vonatkozásairól. Emellett a piacfelügyeleti hatóságok több képviselője tudott részt venni a projekttervezéseken, ezáltal több nézőpont érvényesülhetett a fontos termékbiztonsági kérdések megvitatása során. Ugyanakkor lehetőség szerint a főbb eseményeket továbbra is ajánlott személyes jelenléttel megtartani, mert az nagyobb teret biztosít a résztvevők számára az eszmecserehez és a hálózatépítéshez.

5.3 Ajánlások

A fogyasztók számára

- **Tájékozódjon a biztonsági riasztórendszerben.** Rendszeres időközönként tájékozódjon a biztonsági riasztórendszer weboldalán, amely tartalmazza a visszahívott és betiltott termékekre vonatkozó releváns információkat. Az észlelt biztonsági problémákat mindig jelentse az illetékes hatóságnak.
- **Figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások.** Fordítson különös figyelmet a termékekhez mellékelt figyelmeztetésekre és jelölésekre. A termék biztonságos használata érdekében figyelmesen olvassa el a használati utasítást. Ezeket az információkat az értékesítés helye szerinti ország hivatalos nyelvein kell feltüntetni.
- **Megbízható kiskereskedelmi csatornáktól vásároljon termékeket.** Megbízható kiskereskedőktől vásároljon, akik segíteni tudnak a vásárlással kapcsolatban felmerült bármilyen gond vagy biztonsági probléma kezelésében. A fogyasztóknak körültekintően kell eljárniuk, amikor online piacterekről vásárolnak, különösen akkor, ha nem uniós eladók termékeiről van szó. A fogyasztóvédelmi szervezetek és tesztesési kampányok megbízható termékértékelést nyújthatnak.

Gazdasági szereplők számára

Legyen tisztában a vonatkozó jogszabályok szerinti kötelezettségeivel. A gazdasági szereplők felelősek az általuk az európai egységes piacon forgalomba hozott termékek biztonságáért. Mielőtt bármilyen terméket forgalomba hozna, legyen tisztában az összes vonatkozó jogi előírással. Az uniós és nemzetközi szabványok megbízható műszaki megoldásokat kínálnak, amelyeket a gyártók a termék tervezése és gyártása során követhetnek, hogy bizonyítsák a kötelező jogi előírások teljesítését.

Figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások. Fordítson különös figyelmet a termékekhez mellékelt figyelmeztetésekre, jelölésekre és használati utasításokra, mivel ezek fontos információkat tartalmaznak a termékről és annak biztonságos használatáról. Ezeknek az információknak egyértelműnek és mindenre kiterjedőnek kell lenniük, és azokat az értékesítés helye szerinti ország hivatalos nyelvein kell feltüntetni. Az olyan információk, mint a gyártó vagy az importőr neve és címe, valamint az EU-n belüli kapcsolattartó személy adatai biztosítják, hogy a termék könnyen azonosítható és nyomon követhető legyen.

Jelentse a biztonságot veszélyeztető eseményeket az illetékes hatóságnak. Amennyiben egy termék biztonsági kockázatot jelent, a gazdasági szereplőknek jogi kötelezettségük, hogy haladéktalanul tájékoztassák annak a tagállamnak az illetékes nemzeti hatóságát, amelyben a terméket rendelkezésre bocsátották.

Termékviszahívások. Világosan tájékoztassa a fogyasztókat arról, hogyan kapnak tájékoztatást az esetleges termékviszahívási intézkedésekről. A visszahívási értesítéseket tegye egyértelművé és hozzáférhetővé, és a visszahívás hatékony kezelése érdekében folytasson együttműködést a piacfelügyeleti hatóságokkal. Rendszeresen ellenőrizze a termékviszahívás hatását, és ennek megfelelően igazítsa ki a stratégiát.

Az európai és nemzeti hatóságok számára

Gyakoroljon felügyeletet az érintett ágazatok felett.

A CASP 2021 program vizsgálati tevékenységei keretében végzett bevizsgálási kampányok eredményei azt jelzik, hogy a piacfelügyeleti hatóságoknak felügyelet alatt kell tartaniuk bizonyos ágazatokat. A rendszeres vizsgálatok és a dokumentumellenőrzések csökkenthetik a piacon lévő nem biztonságos termékek mennyiségét.

A piacfelügyeleti hatóságok és a vámhatóságok közötti együttműködés. A piacfelügyeleti hatóságoknak szorosan együtt kell működniük a vámhatóságokkal annak érdekében, hogy megakadályozzák a nem biztonságos termékek bejutását az uniós piacra.

Vegyen részt a szabványok kidolgozásában és javításában. A piacfelügyeleti hatóságoknak és az Európai Bizottságnak együtt kell működniük az európai szabványügyi szervezetek illetékes bizottságaival és a szabályozási munkában részt vevő más érdekelttel annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a szabványok kidolgozásához és javításához. Az egyes piacfelügyeleti hatóságok által vagy a koordinált tevékenységek során végzett vizsgálatok eredményei hozzájárulhatnak a szabványosítási munkához.

Annex

Report on notifications submitted to Safety Gate as a result of CASP 2021

Introduction

MSAs sampled 627 products from five different product categories and five counterfeit helmets in their respective markets on the basis of a pre-selection by each of the MSAs, in line with the peculiarities of each market and sent them for testing in accredited laboratories located in the EU.

This report provides a visual summary of:

- Products tested;
- Products that did not meet the requirements set in the testing plans;
- Types and levels of risks ;
- Products notified in Safety Gate;
- Products to be notified in Safety Gate.

Product-specific activities

A total of 233 out of the 627 products tested did not meet at least one of the requirements identified in the testing plans. Among those, 89 products were assessed as posing serious risks, 31 high risk, 25 medium risk, and 123 low risk. The MSAs have taken the necessary measures based on the risk assessment performed, and a total of 99 products were subject to Safety Gate notifications so the relevant information could be shared with other MSAs, consumers, and economic operators¹.

Hybrid activity

Five counterfeit products were tested and found dangerous.

Figure 1
Products tested per activity (N=632)

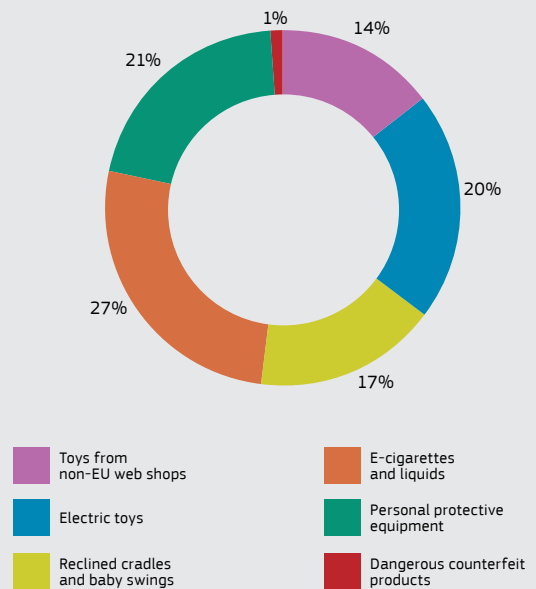
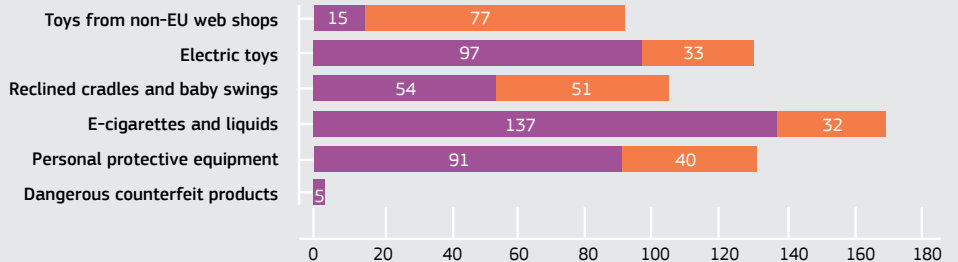

Figure 2 - Overall test results (N=632)

- Met the requirements
- Did not meet the requirements

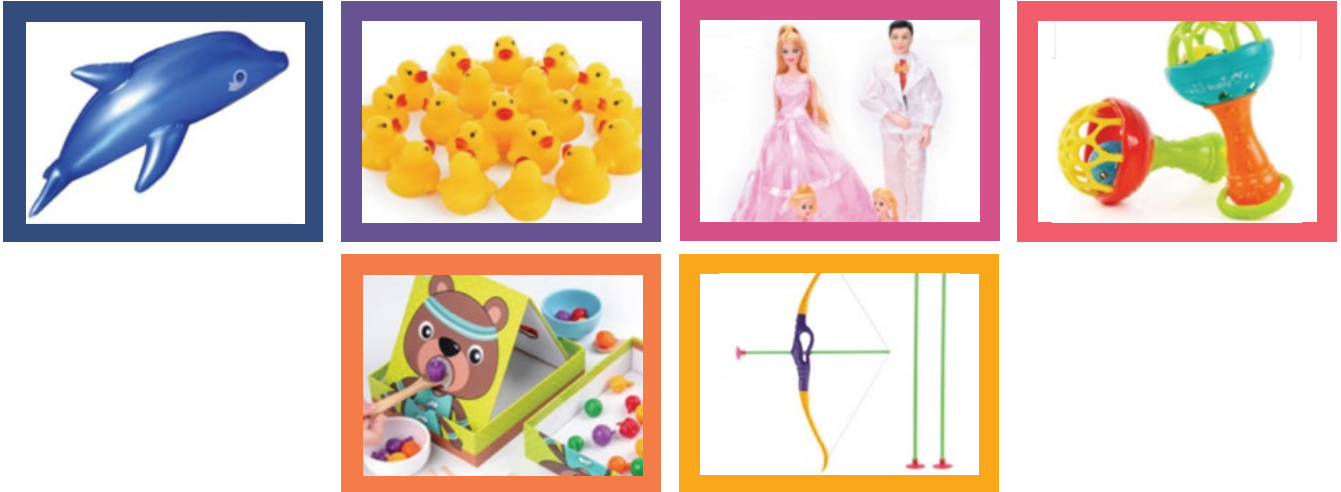
¹ Reported results are based on the information available on 31 March 2021 (included).

Toys from non-EU web shops

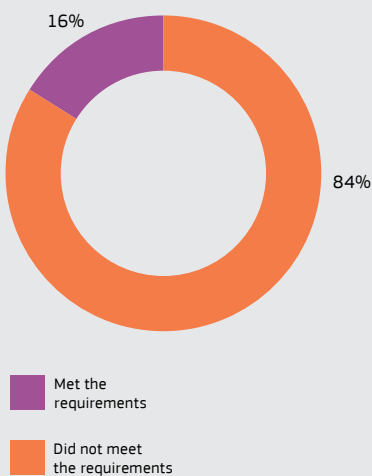

Product scope

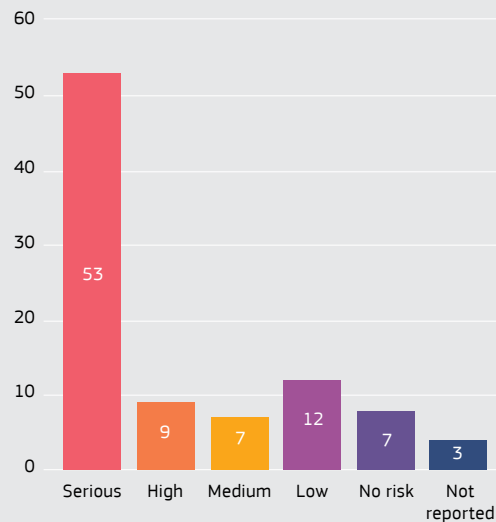
Plastic toys / toys with plastic parts for children under and above 36 months collected online from non-EU web shops.

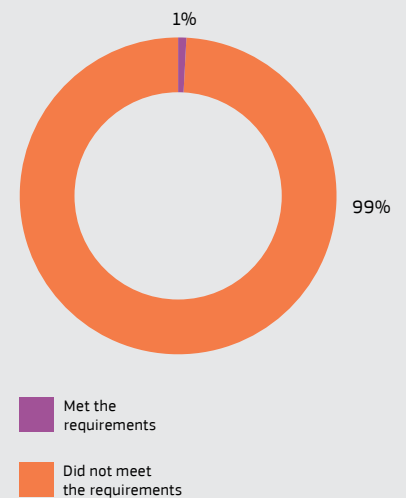
Overall test results (N=92)

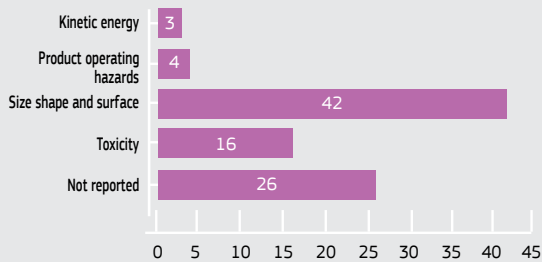
Risk level of the samples that did not meet the requirements (N=91)

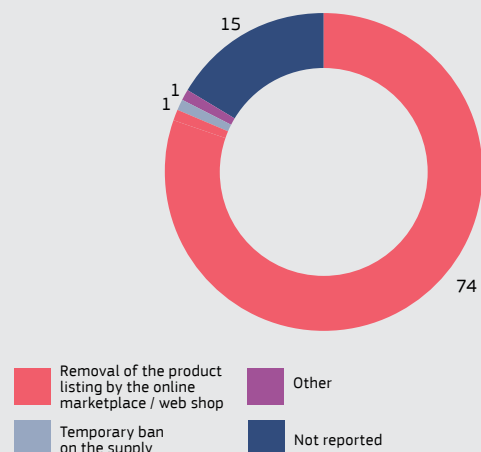
Result of warnings, markings and instructions checks performed by MSAs (N=92)

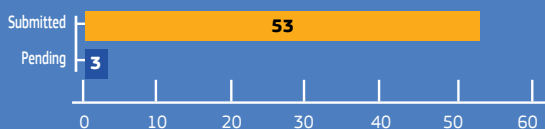
Hazard group of the samples that did not meet the requirements (N=91)

Measures taken for samples that did not meet the requirements (N=91)

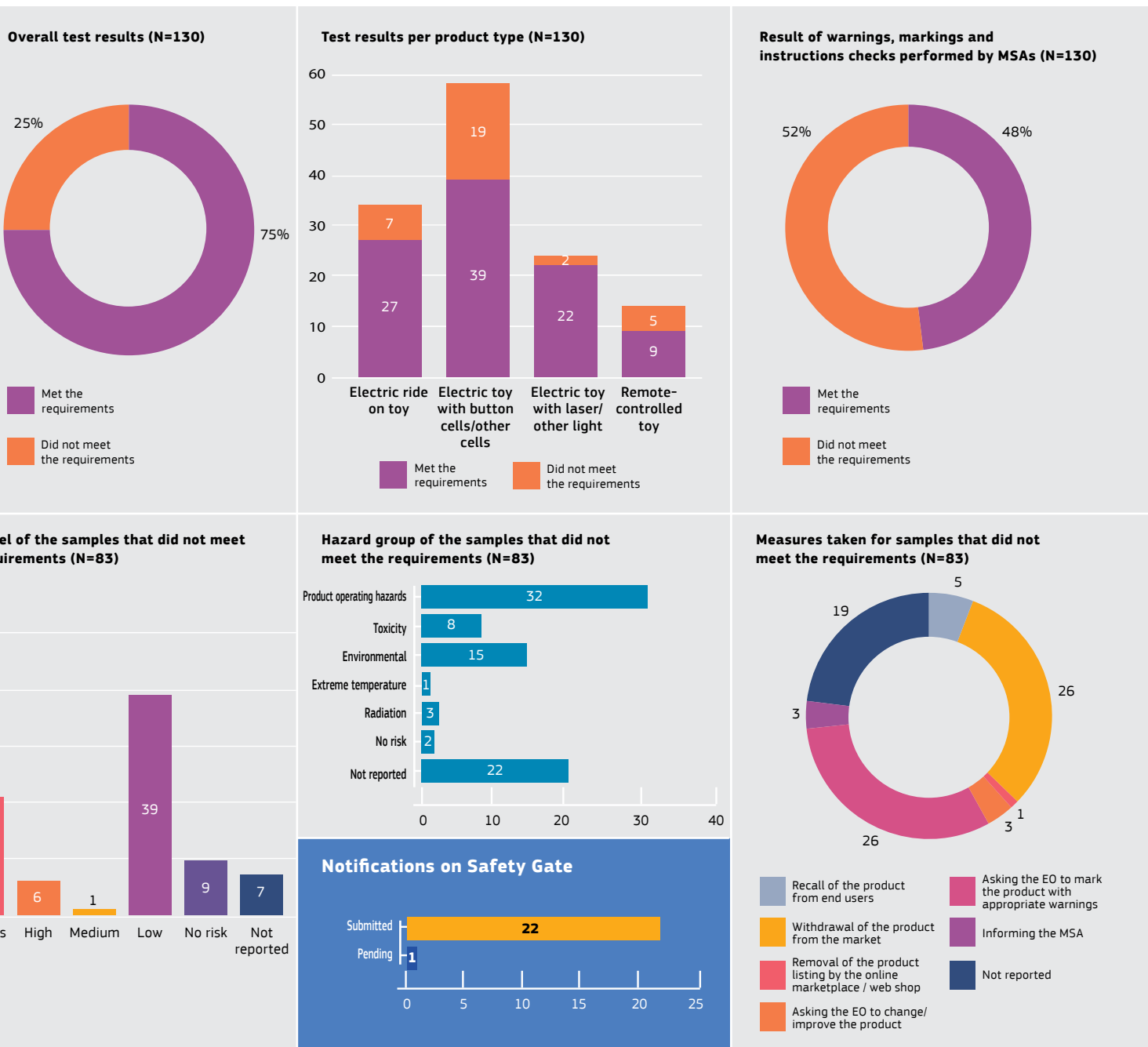
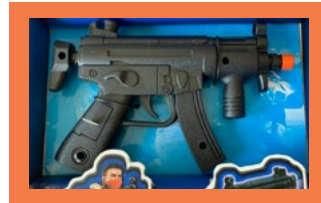
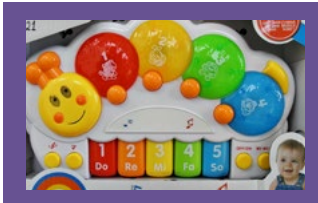
Notifications on Safety Gate

Electric toys

Product scope

1. Electric toys with button cells / other cells
2. Electric ride-on toys
3. Electric toys with lasers / other lights
4. Remote-control toys

Reclined cradles and baby swings

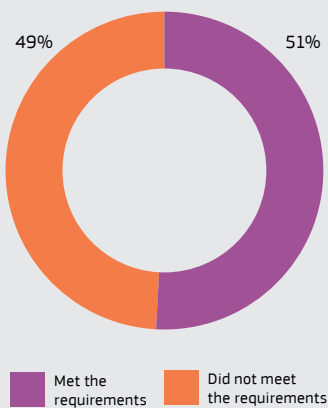
Product scope

Reclined cradles: fixed or folding chairs for infants designed to accommodate a child in a reclined position.

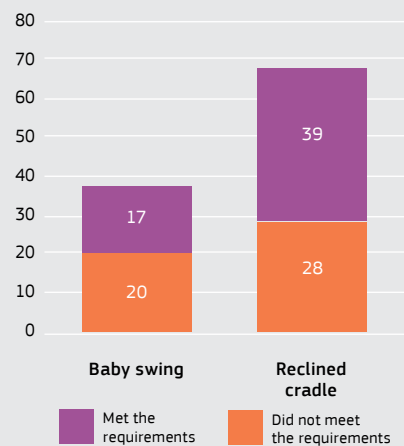
Baby swings: products of similar form to a reclined cradle, with the ability of enhanced the swinging movement of the chair in a reclined position.

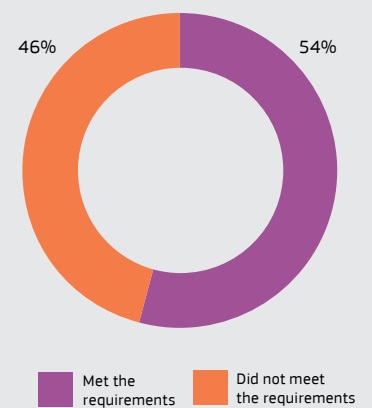
Overall test results (N=105)

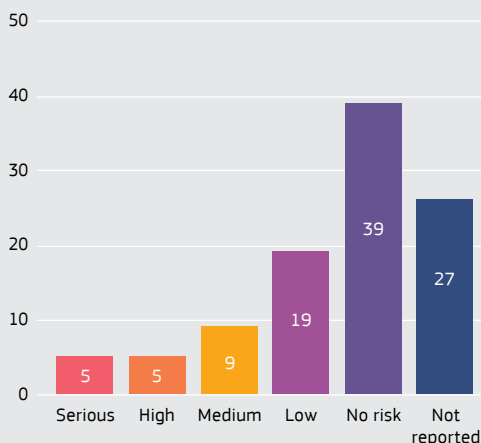
Test results per product type (N=105)

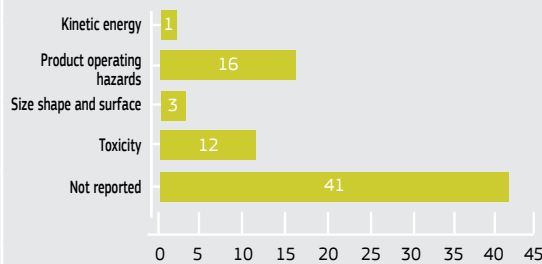
Result of warnings, markings and instructions checks performed by MSAs (N=104²)

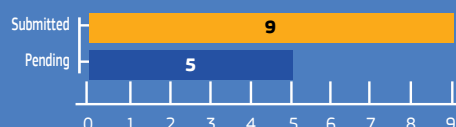
Risk level of the samples that did not meet the requirements (N=73)

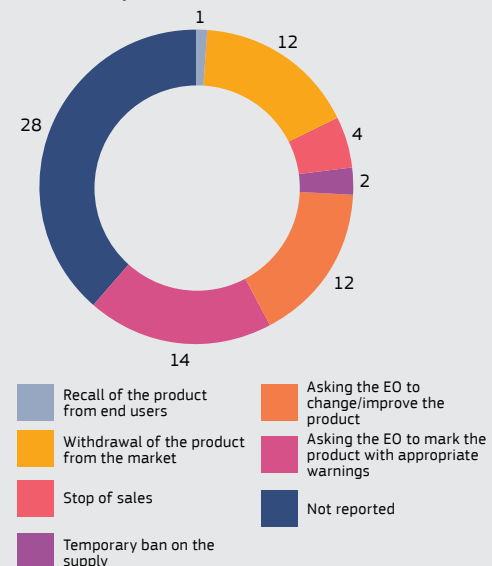
Hazard group of the samples that did not meet the requirements (N=73)

Notifications on Safety Gate

Measures taken for samples that did not meet the requirements (N=73)

27 ² One sample was registered in the codification file as a baby swing, but it was also tested as a reclined cradle.

E-cigarettes and liquids

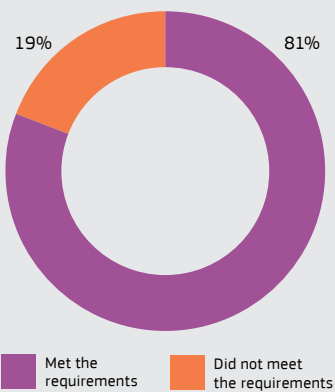
Product scope

E-cigarettes: devices that heat a liquid to create an inhalable aerosol that simulates that of cigarettes. Various types of e-cigarettes were tested: single-use/disposable electronic cigarette, medium-sized e-cigs, pen-style rechargeable e-cigarette, tank-style, large-sized rechargeable e-cigarette, and vape pod systems.

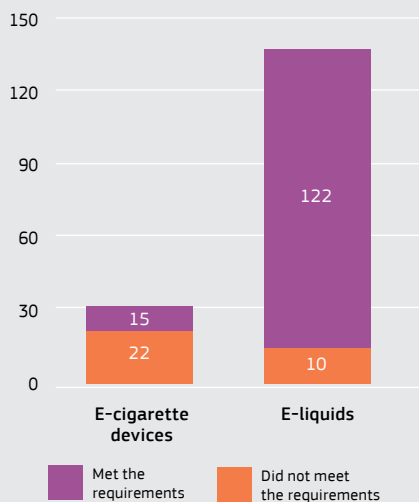
E-cigarette liquids: contain several chemicals like nicotine, propylene glycol, glycerine, artificial flavourings, and others.

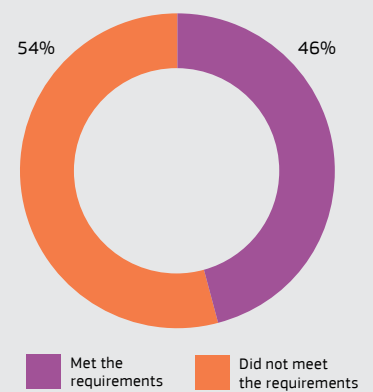
Overall test results (N=169)

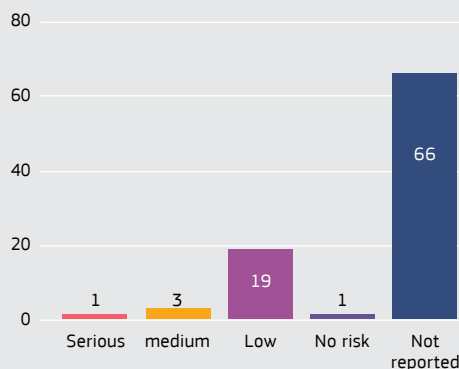
Test results per product type (N=169)

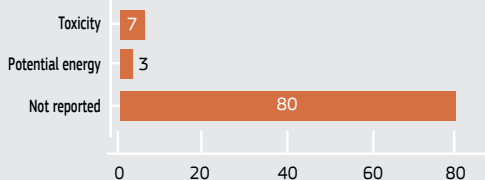
Result of warnings, markings and instructions checks performed by MSAs (N=170³)

Risk level of the samples that did not meet the requirements (N=90)

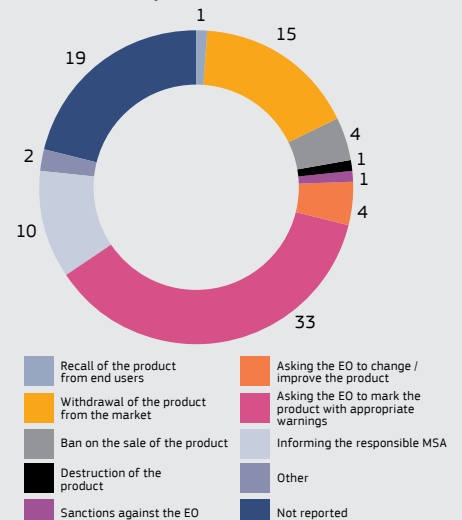
Hazard group of the samples that did not meet the requirements (N=90)

Notifications on Safety Gate

Measures taken for samples that did not meet the requirements (N=90)

³A total of 170 samples was collected by the MSAs and 169 were tested by the laboratory. The laboratory was unable to perform most of the tests on one sample of an e-cigarette device because the pods received were not compatible with the battery of the device.

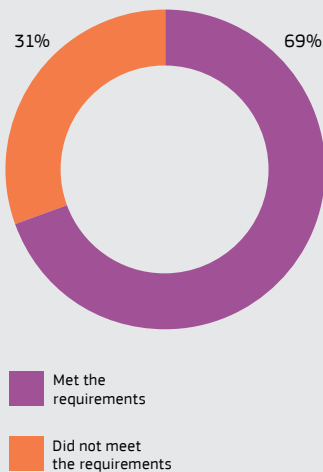
Personal protective equipment

Product scope

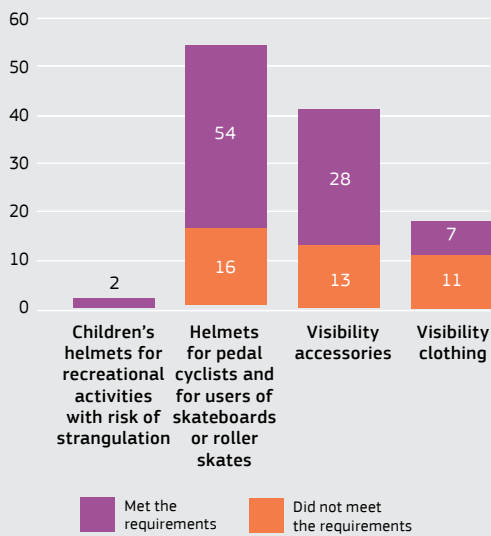
1. Helmets for pedal cyclists and for users of skateboards or roller skates (for both adults and children)
2. Children's helmets for recreational activities in environments which have proven risks of head injuries in combination with risk of strangulation
3. Visibility accessories for non-professional use with and without light-emitting diode (LED) lights
4. Visibility clothing for non-professional use

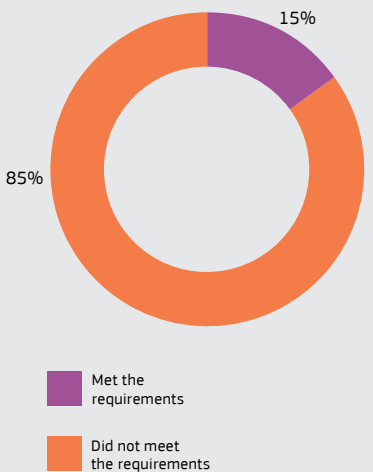
Overall test results (N=131)

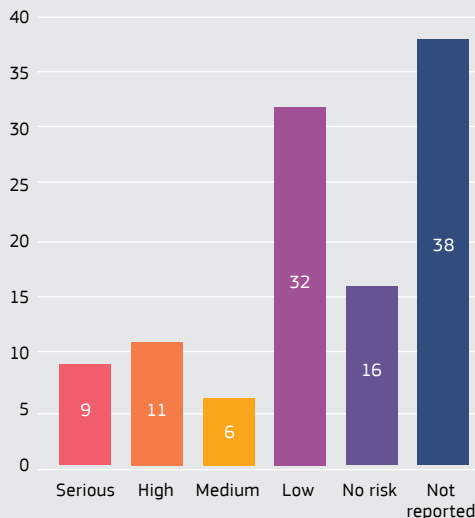
Test results per product type (N=131)

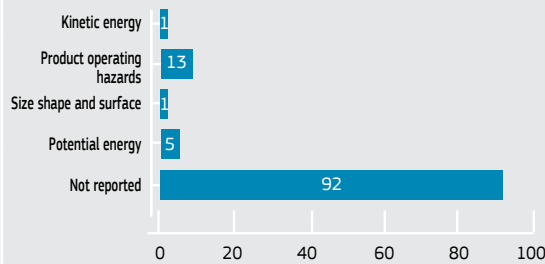
Result of warnings, markings and instructions checks performed by MSAs (N=131)

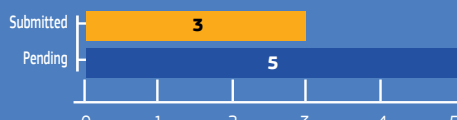
Risk level of the samples that did not meet the requirements (N=112)

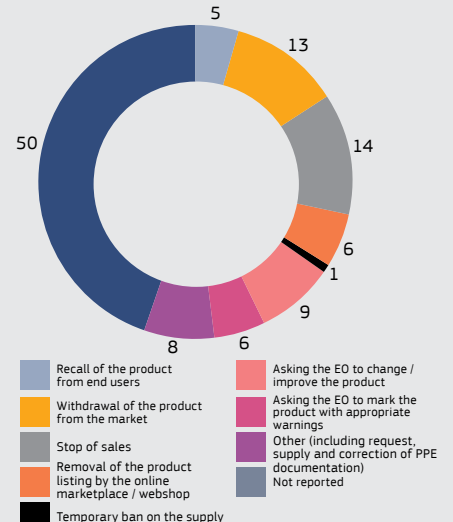
Hazard group of the samples that did not meet the requirements (N=83)

Notifications on Safety Gate

Risk level of the samples that did not meet the requirements (N=112)

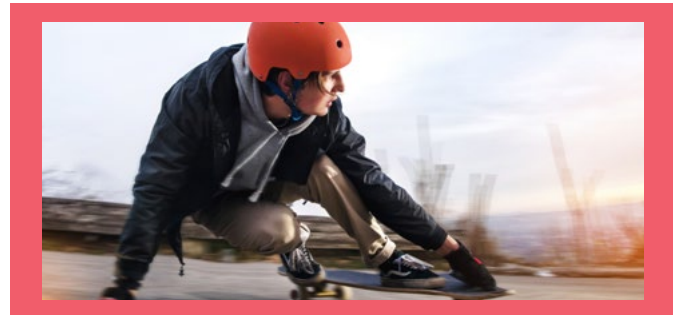

Dangerous counterfeit products

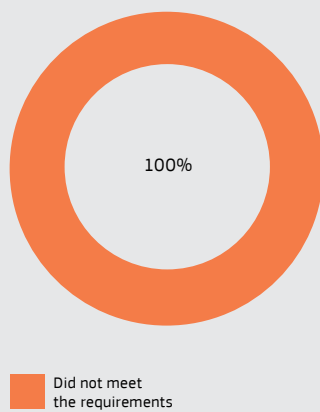

Product scope

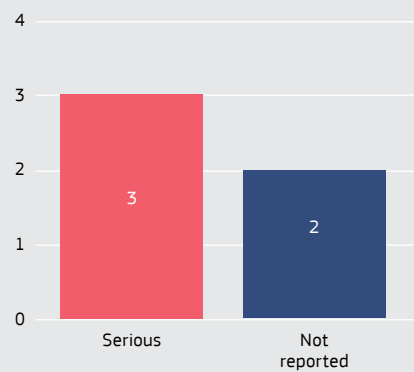
Counterfeit helmets for bicyclists and for users of skateboards or roller skates.

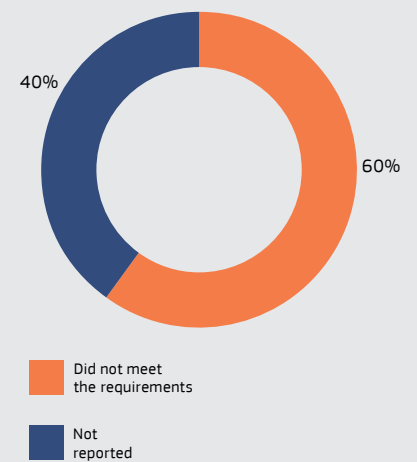
Overall test results (N=5)

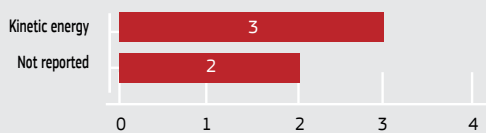
Risk level of the samples that did not meet the requirements (N=5)

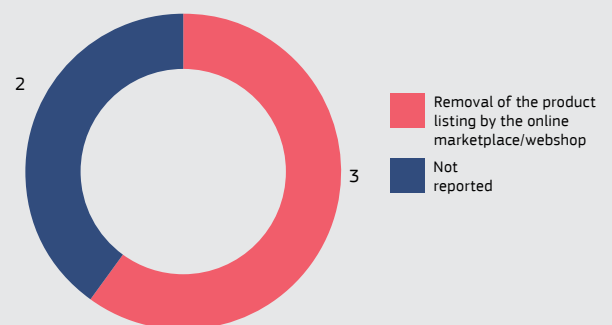
Result of warnings, markings and instructions checks performed by MSAs (N=5)

Risk type of the samples that did not meet the requirements (N=5)

Measures taken for samples that did not meet the requirements (N=5)

Notifications on Safety Gate

1 product was subject to Safety Gate notification.

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Az Európai Bizottság nem tehető felelőssé a kiadvány további felhasználásából eredő következményekért.

© Európai Unió, 2022

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználása a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozat (HL L 330, 2011.12.14., 39. o.) alapján történik. Ellenkező értelemű megjegyzés hiányában e dokumentum további felhasználása a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 nemzetközi (CC BY 4.0) licenc alapján engedélyezett (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Ez azt jelenti, hogy a további felhasználás a forrás megfelelő megnevezésével és az esetleges változtatások feltüntetésével megengedett.

A nem az Európai Unió tulajdonában lévő elemek felhasználása vagy sokszorosítása érdekében közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell engedélyért fordulni.

Az EUROPA portál tájékoztatással szolgál az Európai Unióról az EU összes hivatalos nyelvén:
https://europa.eu/european-union/index_hu

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51926-3 doi:10.2838/035415 DS-01-22-326-HU-N